

Talousarvion toteutuminen 1-4 2025

Osavuosisikatsaus

Elinvoiman palvelualue

Elinvoimavaliokunta 27.5.2025

Sisällysluettelo

Elinvoiman palvelualue.....	1
Henkilöstö	4
Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	5
Ilmasto- ja ympäristötavoitteet.....	6
Osallisuus.....	7
Palvelualueen tuloslaskelmat	8
Määrärahan toteutuminen vastuualueittain	11
Elinvoiman hallinto	13
Työllisyyspalvelut	18
Kuntatekniikka.....	20
Kaavoitus- ja maankäyttöpalvelut	22
Rakennus- ja ympäristövalvonta.....	25
Ruoka- ja siivouspalvelut.....	28
Vesihuoltolaitos	30
Investoinnit	33
Riskien hallinta	37

Elinvoiman palvelualue

Vastuutako: Heli Randell, elinvoimajohtaja

Palvelualuejohtajan katsaus

Lakiin perustuvat muutokset vuonna 2025

Kuntakokeilulain mukainen toiminta päättyi 31.12.2024 ja vuoden 2025 alusta lähtien lakisääteiset työllisyyteen liittyvät tehtävät on hoidettu Päijät-Hämeen työllisyysalueella. Hollolan kunta toimii vastuukuntana 9 kunnan työllisyysalueen kokonaisuudessa.

Kunnassa aloitti 1.1.2025 kunnan elinvoimaa ja työvoimaviranomaisen työtä tukevat työllisyys- ja kotoutumispalvelut, jossa entistä merkityksellisempää on elinkeinopalveluiden kanssa tehtävä yhteistyö ja yrityksille tarjottavien palveluiden ratkaisut. Muutokset haastavat mm. Kunnontiimin toimintaa, koska mm. palkkatuki ei ole enää käytettävissä. Kunnontiimin toiminta on tärkeässä roolissa mm. työttömän työkyvyn arvioinnissa sekä urapolkujen kartoituksessa.

Nuorten palveluissa Osuma -toiminta aloitti elinvoiman palvelualueella vuoden alussa. Toimintaa on organisoitu ja yhdistetty työllisyyttä edistäviin palveluihin. Osuman toiminta kehittyy ja he vastaavat tulevaisuudessa uuden Ohjaamo toiminnan ylläpitämisestä ja kehittämisestä. Ohjaamolle on vuokrattu toimitila, jossa se aloittaa toimintansa syksyllä. Ohjaamo -toiminta käynnistetään, koska työllistymisen monialaisesta edistämisestä on astunut voimaan uusi lakipykälä liittyen nuorten työllistymistä edistävä monialaisen tuen yhteispalveluihin. Sillä tarkoitetaan alle 30-vuotiaille suunnattua matalan kynnyksen palvelua, joka toimii nykyisen Ohjaamon kaltaisesti.

Kunnan työllisyyspalveluissa on alkuvuonna aloitettu tuottamaan työllisyyttä edistäviä valmennuksia (yksilö- ja ryhmävalmennuksia) Työllisyysalueelle. Valmennusten tavoitteena on parantaa asiakkaan työllistymismahdollisuuksia sekä ohjata heitä oikealle polulle kohti työtä tai opintoja. Työllisyyspalvelut tarjoavat myös työkykykartoitusta, jonka tavoitteena on löytää asiakkaalle sopiva jatkopolku esimerkiksi kohti eläkettä.

Työllisyys- ja kotoutumispalvelut ovat myös myöntäneet Hollola-lisää, joka on tuki hollolaisen työttömän työnhakijan työllistämiseen. Huhtikuussa on käynnistynyt kesäyrittäjyydskonsepti, jossa nuoria hollolalaisia kannustetaan ja tuetaan kohti yrittäjyyttä. Kunta sai vastuulle myös Kartanon viljelypalstat, joiden vuokrasopimukset ja hallinta siirtyi työllisyys- ja kotoutumispalveluille.

Kotoutumispalveluissa alkuvuosi on mennyt asiakastyön ja verkoston luonnin parissa. Kotoutumiskoulutukset ovat alkaneet ja yhteiskuntaorientaatioon on tehty varaus. Kotoutumispalveluiden kehittämiseksi on haettu ESR+ hanketukea: hankkeen tavoite on tukea vieraskielisiä työllistymään.

Työmarkkinatuen kuntaosuus on noussut alkuvuonna, koska valtio määritteli kunnille uudet sakkomaksulaskennat. Suurin muutos on se, että kunta joutuu maksamaan kuntaosuuksia jo 100 työttömyyspäivän jälkeen, kun aikaisemmin kuntaosuudet ovat alkaneet 300 työttömyyspäivän jälkeen. Vuonna 2024 työmarkkinatukea maksettiin 1,13 miljoonaa euroa, 1-4/2025 työmarkkinatukea on maksettu 728 tuhatta euroa. Summa määräytyy eri kriteerein, eikä se ole enää vertailtavissa edellisvuosiin.

Jatkuvat lainsäädäntömuutokset määrittävät viranomaistoiminnan muutoksia. TE24- ja KOTO-lain uudistusten lisäksi laajimpana muutoksena vuoden alusta astui voimaan uusi rakentamislaki, joka muutti

rakentamisen sääntelyä ja lupajärjestelmää. Kunnan rakennusjärjestys uudistettiin ja hyväksyttiin valtuustossa 24.3.2025 ja myös hallintosääntöön, rakennusvalvonnan sovelluksiin sekä asiakasohjeisiin tehtiin tarvittavat päivitykset vuoden alussa.

Kärkitoimintojen edistäminen

Keskuskortteleiden toteutuminen on yksi kunnan kärkihankkeista. Syksyn 2024 aikana selvitettiin kunnan tulevien vuosien taloudellista kantokykyä. Tämän seurauksen päädyttiin uudelleenarvioimaan kuntakeskuksen etenemistä.

Ohjausryhmä on linjannut kokouksessaan 25.3.2025 valmistelun jatkamisesta. Linjauksen mukaan valmistellaan Keskuskortteleihin Hollola-talon toteutusta kunnan omana hankkeena ja investointina. Tilaohjelman ja hankesuunnitelman valmistelu on käynnissä ja hankesuunnitelma valmistellaan päätöksentekoon syyskaudelle.

Palvelualueen talous

Käyttötalouden osalta edetään suunnitellusti. Kappaleessa "Arvio määrärajan toteutumisesta" on kirjattu talouden muutospaineita.

Vuosi 2025 on viimeinen investointivuosi, joka toteutetaan syksyllä 2023 hyväksytyn investointitason mukaan. Palvelualueella on aloitettu kaavoitus-investointiohjelman prosessin tarkastelu. Tavoitteena on määritellä kaavahankkeen aloituksen ja investointihankkeen toteutuksen välille aikamääre, jota voidaan hyödyntää aikataulutuksen suunnittelussa.

Palvelukuvaus

Elinvoiman palvelualue edesauttaa monipuolisten asumismahdollisuuksien syntymistä ja huolehtii yritysten toimintaedellytysten kehittämisestä. Palvelualue tuottaa asumisen ja elinkeinoelämän tarvitsemat maankäytön ja kuntatekniikan palvelut ja vastaa rakennusvalvonta- ja ympäristönsuojeluviranomaisen palveluiden järjestämisestä. Lisäksi palvelualue huolehtii työllisyysasioista (kuntapalvelut, ei lakisääteiset palvelut), elinkeinotoimen tehtävistä, joukkoliikennepalveluista (LSL) sekä päiväkotien ja koulujen ruoka- ja siivouspalveluista.

Yhtenä osakokonaisuutena vastuualueen käyttötaloudessa on varattu budjetti kunnan kiinteistöasioiden hoitoon (pl investoinnit, jotka tilataan erikseen). Työt tilataan Hollolan Tilapalvelut Oy:ltä.

Palvelualue toimii elinvoimavaliokunnan ohjauksessa tuottaen tehokkaita, taloudellisia ja asiakaslähtöisiä palveluita pääasiassa kuntalaisille. Elinvoimavaliokunnan alaisuudessa toimii seitsemän vastuualuetta: kehitys- ja kaavoituspalvelut, kuntatekniikka, rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu, vesihuoltolaitos, ruoka- ja siivouspalvelut, työllisyyspalvelut sekä elinvoiman hallinto (sis. elinkeinopalvelut ja joukkoliikenne).

Palvelualueen organisaatioon kuuluu Päijät-Hämeen ympäristöterveydenhuollon taseyksikkö. Ympäristöterveydenhuolto toimii ympäristöterveyslautakunnan alaisuudessa, joka hyväksyy taseyksikön talousarvion. Ympäristöterveyslautakunnan alaiset vastuualueet ovat: eläinlääkintähuolto, terveydensuojelu sekä ympäristöterveydenhuollon hallinto ja lautakunta. Ympäristöterveydenhuolto palvelee seudullisesti 9 kunnan tarpeita.

Toinen 9 kuntaa palveleva kokonaisuus on Päijät-Hämeen työllisyysalue. Työllisyysalue taseyksikkö aloittaa uutena organisaationa elinvoiman palvelualueella vuoden 2025 alusta ja se tuottaa sopimuskunnilleen lakisääteiset työvoimapalvelut. Työllisyysalue toimii työllisyyslautakunnan alaisuudessa, joka hyväksyy taseyksikön talousarvion.

Palvelusuunnitelma 2025

Palvelualue jatkaa normaalia toimintaansa. Vastuualuekohtaisissa palvelusuunnitelmissa on esitetty muutokset vuoteen 2024 verrattuna sekä pääpiirteiset palvelusuunnitelmat vuosille 2026–2028. Tulevan vuoden puolivälissä aloittaa toimintansa uusi valtuusto. Kunnan strategiaa päivitetään ja strategiset hankkeet määritellään uudelleen tulevia vuosia varten.

Strategisten hankkeiden päätavoitteet

Rekrytoinnit on tehty palvelualueen strategisten hankkeiden mukaisesti ja hankkeiden totutusta seurataan yhteisen ohjeistuksen mukaan ja aikataulussa. Vuosina 2022–2024 hankkeet ovat edenneet suunnitellusti ja siirtyneet vaiheeseen, jossa niiden sisältö on osa palvelualueen operatiivista toimintaa. Strategiset hankkeet ovat palvelleet tarkoituksensa mukaan; toimintamallit ja –suunnitelmat ovat kirkastaneet perustehtäviä, ja jatkossa hankkeiden sisältö integroituu paremmin osaksi perustehtäviä.

Kunnan kehityksen ja tulevaisuuden kannalta tärkeimmät tehtävät ovat maanhankinnassa onnistuminen ja kuntakeskustan kehittäminen. Maanhankinnan pohjalta toteutetaan asumisen ja yrittämisen alueita strategisen yleiskaavan ohjaamana. Keskustan kehittämisen tavoitteena on parantaa kuntakeskuksen vetovoimaa, luoda kuntakeskuksesta hollolalaisten yhteinen asioinnin ja oleskelun paikka sekä houkutella alueelle lisää palveluja. Strategisten hankkeiden rahoitus ja tavoitteet mukaan lukien elinvoiman palvelualue löytyvät kunnanhallituksen alaisesta talousarvioesityksestä.

Jatkossa joudutaan arvioimaan sitä, miten kunta saa hankittua maanomistusta kaavoittaakseen asumiselle ja yrittämiselle uusia avauksia. Tämän hetken arvion mukaan uusien alueiden toteutusmahdollisuudet tyrehtyvät ennen vuosikymmenen loppua, jos maanhankinnassa ei päästä eteenpäin. Oletus on, että maapoliittisen ohjelman mukaisesti arvioidaan kaikkien maanhankintakeinojen käyttöä, maanlunastus huomioiden. Tähän vaikuttaa oleellisesti se, miten mahdollinen lakimuutos tulevaisuudessa määrittää maanhankintakeinot ja hankinta-arvot.

Kuntakeskuksen kehittämistä arvioidaan uudelleen. Keskustan kehittäminen kehittäjäkumppanin kanssa päättyy ja uutta etenemistietä arvioidaan. Vanhan viraston purkulupa on lainvoimainen ja purkaminen alkaa vuoden vaihteessa.

MAL-sopimuskauden 2024–2027 neuvottelut ovat päättyneet ja siirtyminen sopimusvaiheeseen on alkanut syyskuussa. Kunnan tavoitteena on, että vuosina 2023–2024 toteutetut suunnittelukohteet, Rantatien kevytvyöhyke välillä Pyhäniementie – Messilä ja Valtatie 24 parantaminen, Kalliolan liittymässä ja välillä Paimelantie – Rajaharjuntie etenevät alkavalla MAL-kaudella. Hollola on aktiivisesti mukana maakunnallisissa tavoitteissa.

Ilmasto-ohjelman hyväksyntä on valtuustossa joulukuussa 2024. Tämän jälkeen ohjelma siirtyy toteutukseen. Tavoitteena on, että ohjelma on tavoitehakuinen, ja sillä on vaikutusta siihen, miten kunta toimii, ja miten työntekijät tekevät työtään.

Investointiohjelman toteutuksella vastataan sekä kuntatekniikan, vesihuollon, palvelujen (kiinteistöt) ja väestön ja elinkeinoelämän tarpeisiin.

Varautumisen harjoittelu

Palvelualueen valmiussuunnitelmaa päivitetään tarvittaessa. Yhteinen sisäinen varautumisen harjoitus keskittyy koulujen ja päiväkotien poikkeusolojen toimintojen yhteensovittamiseen (palvelutuotanto, energia, vesi, ruoka). Poikkeusoloissa tekninen toimintahaaste on varavoiman riittävyys.

Työssä onnistuminen

Toiminnan jatkuvuuden ja tehokkaan työskentelyn varmistamiseksi on edelleen tarpeellista kiinnittää huomiota nykyisten resurssien pysyvyyteen ja kyvykkyyteen. Kuluneiden vuosien kokemuksella voidaan todeta, että resurssit ovat tiukoilla ja huoli työntekijöiden jaksamisesta ja töiden sujuvuuden haasteista on olemassa. Tämä näkyy työhyvinvointikyselyn tuloksissa. Tulosten perusteella vastuualueet ovat tehneet kehittämissuunnitelmat, joiden toteutumista seurataan.

Henkilöstö- ja koulutussuunnitelma on laadittu. Sen mukaan oleellisia resurssimuutoksia ei ole näköpiirissä. Koulutussuunnitelmalla edistetään osaamisen kehittymistä ja suoriutumista. Työllisyyspalveluiden toiminnoissa tulee tehtävänkuvamuutoksia. Muutostilanne onnistuu yhdessä tekemällä ja haasteisiin heti tarttuminen.

Koko henkilöstö opettelee omassa roolissaan vuoden alusta käyttöönotettavat henkilöstö- ja talousohjelmistot. Oppiminen ja rutinoituminen uusiin ohjelmiin vie aikansa. Odotusarvo on, että ohjelmistot järkevöittävät toimintoja, eivät tuo lisäkuormaa.

Henkilöstö

Elinvoiman palvelualue	TP 2024	TOT 1-4 2024	TA 2025	TOT 1-4 2025	Muutos
Vakinaiset	105	103	115	111	8
Määräaikaiset	15	11	0	19	8
Työllistetyt	13	36	0	5	-31
Henkilöstömäärä yhteensä	133	150	115	135	-15

Toiminnalliset tavoitteet

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Talousarvioon sisältyvä tavoite/toimenpide	Mittari (tavoitetaso ja lähtötaso)	Tavoitteen toteuttamiseen tarvittava määräraha	Toteutuminen 30.4.2025
Vanhan virastotalon purkaminen.	Virastotalo purettu.	Sisältyy talousarvioon.	Virastotalon purkaminen käynnissä, urakka valmis 08/2025.
Keskuskortteleiden kehittäminen etenee kumppanuussopimuksen mukaan.	Keskuskortteleiden kehittämisen uudelleenarviointi laadittu ja käsitelty valtuustossa.	Uudelleenarvioinnin pohjalta määrärahojen kohdennus päätetään valtuuston talousarviota koskevalla muutospäätöksellä, uudelleenarviointia koskevan valtuustokäsittelyn yhteydessä.	Keskuskorttelien suunnittelua jatketaan 25.3. ohryn linjauksen mukaisesti. Selvitetään Hollola-talon toteutusta kunnan omana hankkeena ja valmistellaan hankesuunnitelma päätöksentekoon syyskaudelle

Vastuutaho: **Pekka Laitinen**, kehityspäällikkö; **Heli Randell**, elinvoimajohtaja

Uudelleen organisoidut työllisyys- ja KOTO-tehtävät hoidetaan suunnitellusti palvelusuunnitelman ja -prosessien mukaan	Työllisyystoiminnoissa päällekkäisyydet on todettu ja poistettu.	Sisältyy talousarvioon.	Työllisyys- ja kotoutumispalvelut ovat alkaneet tuottaa palveluita työllisyysalueelle, joten päällekkäisistä tehtävistä ollaan päästy eroon.
	Kotoutumisen edistämisen yhteistyöryhmä laatinut toimintasuunnitelman 2025		Kotoutumisen edistämishjelma on hyväksytty.

Vastuutaho: **Eemeli Salomäki**, työllisyys- ja kotoutumispalveluidenpäällikkö

Lahden seudun liikenteen joukkoliikennestrategia tulee voimaan	Linjaliikenteen suoritteet ja matkustajamäärät (vrt. vuoteen 2024)	Sisältyy talousarvioon, arvioidaan vuosittain sekä taloussuunnitelman yhteydessä.	Seuranta tilinpäätöksen yhteydessä
--	--	---	------------------------------------

Vastuutaho: **Heli Randell**, elinvoimajohtaja

Ilmasto- ja ympäristötavoitteet

Talousarvioon sisältyvä tavoite/toimenpide	Mittari (tavoitetaso ja lähtötaso)	Toteutuminen 30.4.2025
Kuntien ilmastosuunnitelman toimeenpano	Kunnan ilmastosuunnitelmaa toteutetaan ja seurataan vuosittain mm. vaikuttavimpien ilmasto- ja ympäristölistauksien kirjauksien kautta. Vuonna 2025 kiinnitetään erityistä huomiota siihen, että toimenpiteiden kirjaukset edistävät konkreettisesti ilmasto-ohjelman tavoitteita	Kunnan ilmastosuunnitelma on hyväksytty ja hankekokonaisuuden maksatushakemus on toimitettu ympäristöministeriölle. Hollolan kunnan ilmastosuunnitelmaa seuraa kunnan ilmastotyöryhmä kaksi kertaa vuodessa.
Vastuutaho: Annariina Keto , projektiasiantuntija		
Monta luontoa – Monta mahdollisuutta luonnon virkistyskäytön kehittämissuunnitelma 2023–2025 (kh 18.9.2023)	Esitetyt toimenpiteet vuodelle 2025 ohjelmassa, mm. Uuden luontokohteen suunnittelu ja toteuttaminen sekä Kunta-Helmi -hankkeen luonnonhoitotoimenpiteiden toteuttaminen.	Toimenpiteiden toteutuksessa haasteita työvoimaresurssin muuttuessa keväällä 2025.
Vastuutaho: Annariina Keto , projektiasiantuntija		
Salpakankaan teollisuusalueen kaupunkivesien hallinnan neuvontahanke	Tehdään riskikohteiden priorisointi. Laaditaan kiinteistöille suunnattu ohjeistus. Suoritetaan asiakkaiden kanssa sovittavat neuvontakäynnit.	Ohjeistus ja kohteiden riskinarviot laadittu ja neuvontakäynnit on aloitettu.
Vastuutaho: Annariina Keto , projektiasiantuntija, Mari Pihlaja-Kuhna , ympäristötarkastaja		

Osallisuus

Osallisuuden toimenpide		Toteutuminen 30.4.2025
Toimenpide: Asukkaiden kuuleminen asuinalueensa metsäsuunnitelman päivittämiseen ja uusien toimenpiteiden luonnosteluun	Kuvaus: Pyydetään asukkailta kommentteja ja lähipuuston käsittelytoiveita kirjattavaksi suunnitelmiin ja / tai työohjeisiin. Tavoiteaikataulu: Jatkuva	Ensimmäisen vuosikolmanneksen aikana yhteistoiminta hakkuusuunnittelussa Messilä Golfiin, Mursketien alueen yrittäjien sekä Hollolanraitin asukkaiden kanssa / Koirapuiston harvennus.
Vastuutaho: Metsäasiantuntija		
Toimenpide Yrityskäynnit 50kpl/vuosi, Järjestetyt tapahtumat yrityksille 20kpl/vuosi	Kuvaus: Tullaan näkyväksi ja verkostoidutaan yrityskentässä tapaamisten ja tapahtumien kautta. Tavoiteaikataulu: Jatkuva	Ensimmäisen vuosikolmanneksen aikana vierailtu 15 yrityksessä ja oltu järjestämässä 11 tapahtumaa.
Vastuutaho: Elinkeinopäällikkö		
Työnhakija-asiakkaille tarjotaan ryhmätoimintoja ja erilaisia tilaisuuksia. Tavoite 4 krt/v	Kuvaus: Toteutetaan ryhmätoimintoja työnhakija-asiakkaille sekä osallistutaan/toteutetaan asiakkaille tilaisuuksia, joiden tavoitteena on työllistyminen tai koulutus. Tavoiteaikataulu: Siirtymävaihe	Yksilövalmennusta ja ryhmävalmennuksia (yksi ryhmä toteutettu ja toinen aikataulutettu 5/2025)
Vastuutaho: Työllisyys- ja kotoutumispalveluiden päällikkö		
Lisätään kotoutujien palveluvalikoimaa ja toimintoja, jotka edesauttavat kotoutumista. Tavoite ryhmämuotoisia toimintoja 3 krt/v	Kuvaus: Toteutetaan ryhmätoimintoja eri palvelutarpeisiin niin työllisyyden edistämiseksi kuin vapaa-ajan toiminnoissa. Tavoiteaikataulu: Siirtymävaihe	On tuotettu aikataulutettua työllisyyttä edistävää valmennusta kerran viikossa.
Vastuutaho: Työllisyys- ja kotoutumispalveluiden päällikkö		
Kuntalaiset osana Hollolan ilmastosuunnitelmaa	Kuvaus: Jaetaan tietoa kuntalaisille ja yrityksille ilmastotoimista ja järjestetään tilaisuuksia. Minimissään yksi kuntalaisille ja yksi yrityksille (Ilmastokumppaneiden kevätkokous) Tavoiteaikataulu: kevät 2025	Hankkeen aikana kuntalaisille järjestettiin kyselyitä ja yleisötilaisuus. Hankkeen päätteeksi on kirjastoon pystytetty viestintäkolmio ja esitteet. Yritysten ilmastokumppanuusmallia kehitetään maakunnan alueella yhteistyöllä elinkeinopalveluiden, ympäristövalvonnan henkilökunnan ja Ladec:n kanssa.
Vastuutaho: Projektiasiantuntija		

Palvelualueen tuloslaskelmat

Elinvoiman palvelualue (ilman Vesihuoltolaitosta)

Sitova TOIMINTAKATE

	TP 2024	TOT 1-4 2024	TA 2025	TOT 1-4 2025	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot						
Myyntituotot	5 577 887	2 064 228	5 748 500	2 300 420	40,02 %	3 448 080
Maksutuotot	281 988	88 621	296 000	88 929	30,04 %	207 071
Tuet ja avustukset	863 388	81 884	250 000	125 272	50,11 %	124 728
Muut toimintatuotot	14 194 834	4 167 699	13 444 300	4 180 981	31,10 %	9 263 319
Toimintatuotot	20 918 097	6 402 432	19 738 800	6 695 602	33,92 %	13 043 198
Valmistus omaan käyttöön	93 175	0	50 000	0		50 000
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-6 192 312	-2 113 757	-6 038 600	-1 869 569	30,96 %	-4 169 031
Palvelujen ostot	-10 183 847	-2 767 884	-10 758 200	-2 905 446	27,01 %	-7 852 754
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 471 616	-1 355 192	-3 458 000	-1 074 027	31,06 %	-2 383 973
Avustukset	-1 412 135	-370 855	-2 284 000	-513 560	22,49 %	-1 770 440
Muut toimintakulut	-2 774 609	-721 475	-2 285 700	-639 262	27,97 %	-1 646 438
Toimintakulut	-24 034 519	-7 329 163	-24 824 500	-7 001 864	28,21 %	-17 822 636
TOIMINTAKATE	-3 023 247	-926 731	-5 035 700	-306 262	6,08 %	-4 729 438
Rahoitustuotot ja -kulut	383	304	0	0		0
VUOSIKATE	-3 022 864	-926 427	-5 035 700	-306 262	6,08 %	-4 729 438
Poistot ja arvonalentumiset	-6 265 368	-1 957 103	-6 398 700	-1 942 884	30,36 %	-4 455 816
Suunnitelman mukaiset poistot	-5 914 935	-1 957 103	-6 398 700	-1 942 884	30,36 %	-4 455 816
Kertaluonteiset poistot	-326 808					0
Arvonalentumiset	-23 625	0	0	0		0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-9 288 232	-2 883 530	-11 434 400	-2 249 146	19,67 %	-9 185 254

Arvio määrärahan toteutumisesta

Elinvoiman hallinnon talousarviossa näkyy kuntien Ilmastohankkeen kulut vuodelle 2025 100 000 e, tulot näkyvät seuraavassa raportoinnissa. Salpakankaan teollisuusalueen kaupunkivesien hallinnan neuvontahankkeen alkuvuoden kulut näkyvät toteutumassa, vastaavat tulot näkyvät vuoden loppuun mennessä, kun hanke kokonaisuudessaan on raportoitu. Hallinnon talousarvioennuste on budjetoidun mukainen.

Työllisyyspalveluiden taloustilanne elää loppuvuoden aikana riippuen kunnan maksamista työmarkkinatuen kuntaosuuksista, jotka todennäköisesti tulevat nousemaan, yleisen työllisyystilanteen heikkenemisen johdosta. Säästöjä voi syntyä kunnan työllistämismäärärahoista, joita on käytetty alkuvuonna budjetoitua vähemmän.

Metsätalouspuolella valtaosa koko vuoden tuloista on tullut ensimmäisellä vuosikolmanneksella. Koko vuoden osalta sekä tulot että kulut tulevat ylittymään arvioidusta siten, että toimintakate jää noin 100 000 euroa ylijäämäiseksi.

Talonrakennuksen investointiohjelman muutospaineet ovat mm. uimahallihankkeen lisärahoitustarve kuluvalle vuodelle 0,5 miljoonaa euroa. Uimahallin investoinnin toteutuma on kohdistunut enemmän vuodelle 2025 kuin arvioitiin. Opettajien rivitalojen käyttövesiputkille ei ole talousarviossa varausta. Toteuma 97.000 euroa. Kirjaston jäähdytyslaitteiden peruskorjaus 2025 hankkeen rahoitus siirretään Herralan koulun maalämpöhankkeelle 200 000 euroa. Talonrakennuksen määrärahan muutostarvetta arvioidaan seuraavan osavuositiedon yhteydessä.

Investointiohjelman muutospaineet, kuntatekniikka. Ystävyysskuntaraitin ja historiapolun osalta toteutus siirtyy vuodelle 2026 vesihuoltosaneeraustarpeen vuoksi. Keskuskorttelien kehittämisen investoinnit siirtyvät vuodelle 2026. Investointien muutospaine raportoidaan seuraavassa osavuositiedon yhteydessä.

Hollolan Vesihuoltolaitos

Sitova tilikauden yli-/alijäämä

	TP 2024	TOT 1-4 2024	TA 2024	TOT 1-4 2025	TOT %	Jäljellä
Liikevaihto	4 713 296	1 468 966	4 625 000	1 527 872	33,04 %	3 097 128
Materiaalit ja palvelut	-2 419 305	-776 168	-2 341 300	-809 498	34,57 %	-1 531 802
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-129 993	-43 515	-150 300	-44 241	29,44 %	-106 059
Palvelujen ostot	-2 289 312	-732 653	-2 191 000	-765 257	34,93 %	-1 425 743
Henkilöstökulut	-81 895	-26 174	-72 200	-27 202	37,68 %	-44 998
Palkat ja palkkiot	-64 561	-20 588	-58 400	-22 009	37,69 %	-36 391
Henkilösivukulut	-17 334	-5 586	-13 800	-5 193	37,63 %	-8 607
Poistot ja arvonalentumiset	-1 840 375	-598 518	-1 898 600	-655 470	34,52 %	-1 243 130
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 840 375	-598 518	-1 898 600	-655 470	34,52 %	-1 243 130
Liiketoiminnan muut kulut	-8 406	-6 018	-8 200	-5 187	63,26 %	-3 013
Liikelyijäämä	363 315	62 088	304 700	30 515	10,01 %	274 185
Rahoitustuotot ja -kulut	-304 871	35	-304 700	0		-304 700
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	58 444	62 123	0	30 515		-30 515

Arvio määrärajan toteutumisesta

Alkuvuoden vedenkulutus ja vesihuollon maksutulot ovat alkuvuoden osalta vastanneet budjetoitua. Vedenkulutuksen, uusien liittymien ja sitä kautta maksutulojen sekä toimintakulujen ennustetarkkuus paranee vuoden edetessä. Tässä vaiheessa ei ole ennustettavissa talousarvioon olennaisia muutoksia.

Vesihuoltolaitoksen toimintavuoden 2025 alussa on jatkettu Sorvasen uuden asuinalueen vesihuollon rakentamista ja käynnistetty Rantakoivuntien, Rekolanraitin, Vilandertin ja Puputin jätevesipumppaamoiden saneeraukset sekä kilpailutettu Salpakankaan teollisuusalueen vesihuollon saneerauksen toisen vaiheen urakka. Sorvasen asuinalueen vuonna 2024 alkanut rakentaminen painottui ennakoitua enemmän tälle vuodelle ja laajeni hulevesiviemäröinnin osalta, jolloin sille varatut määrärahat tulevat ylittymään arviolta 100 000 euroa. Salpakankaan teollisuusalueen saneerausinvestointille on varattu määrärahaa 500 000 euroa vuoden 2025 investointiohjelmassa, jota tehdessä ei ollut käytettävissä vielä kustannusarviota. Suunnitteluvaiheessa investointikohde laajeni koskemaan Vanhan Messiläntien hulevesiviemäröintiä, mikä on hulevesihallinnan kannalta tärkeää rakentaa samassa urakassa. Investointiohjelman muita vesihuollon saneerausinvestointeja on siirtymässä myöhemmin toteutettavaksi tai kustannukset ovat jäämässä alle budjetoidun, jolloin kokonaisuutena vesihuoltolaitoksen investointien arvioidaan näiltä osin säilyvän vuoden 2025 määrärahojen puitteissa. Kuntatekniikan investointiohjelmassa tälle vuodelle olevan Ystävyyskuntaraitin ja historiapolun rakennussuunnitelmien yhteydessä on tullut kuitenkin esille, että raitin vesihuoltoverkostot on suositeltavaa saneerata ennen itse raitin ympäristön rakennustöitä. Mikäli Ystävyyskuntaraitin vesihuoltoverkostot päätetään saneerata vielä tänä vuonna, edellyttää se todennäköisesti talousarvion muutosta vesihuoltolaitoksen määrärahoihin.

Määrärahan toteutuminen vastualueittain

Elinvoiman hallinto	TP 2024	TOT 1-4 2024	TA 2025	TOT 1-4 2025	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	1 248 141	263 895	1 150 000	312 739	27,19 %	837 261
Toimintakulut	-3 411 703	-851 465	-3 281 000	-922 496	28,12 %	-2 358
TOIMINTAKATE	-2 163 562	-587 570	-2 131 000	-609 757	28,61 %	-1 521 243

Kiinteistöpalvelut	TP 2024	TOT 1-4 2024	TA 2025	TOT 1-4 2025	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	12 263 951	4 083 654	12 243 800	4 078 209	33,31 %	8 165 591
Toimintakulut	-8 011 930	-2 350 374	-8 243 500	-2 143 180	26,00 %	-6 100
TOIMINTAKATE	4 252 021	1 733 280	4 000 300	1 935 029	48,37 %	2 065 271

Työllisyys- ja kotoutumispalvelut	TP 2024	TOT 1-4 2024	TA 2025	TOT 1-4 2025	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	828 201	81 850	50 000	77 562	155,12 %	-27 562
Toimintakulut	-3 232 874	-936 253	-3 454 000	-743 570	21,53 %	-2 710 430
TOIMINTAKATE	-2 404 673	-854 403	-3 404 000	-666 008	19,57 %	-2 737 992

Kuntatekniikka	TP 2024	TOT 1-4 2024	TA 2025	TOT 1-4 2025	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	805 635	90 192	362 500	130 664	36,05 %	231 836
Valmistus omaan käyttöön	93 175	0	50 000	0	0,00 %	50 000
Toimintakulut	-2 698 302	-942 060	-2 745 200	-824 566	30,04 %	-1 920 634
TOIMINTAKATE	-1 799 492	-851 868	-2 332 700	-693 902	29,75 %	-1 638 798

Kaavoitus- ja maankäyttöpalvelut	TP 2024	TOT 1-4 2024	TA 2025	TOT 1-4 2025	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	1 421 505	302 625	1 434 000	732 673	51,09 %	701 327
Toimintakulut	-1 766 530	-480 738	-2 053 800	-621 983	30,28 %	-1 431 817
TOIMINTAKATE	-345 025	-178 113	-619 800	110 690	-17,86 %	-730 490

Rakennus- ja ympäristövalvonta	TP 2024	TOT 1-4 2024	TA 2025	TOT 1-4 2025	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	283 825	81 227	205 000	90 622	44,21 %	114 378
Toimintakulut	-842 006	-319 484	-768 900	-281 493	36,61 %	-487 407
TOIMINTAKATE	-558 181	-238 257	-563 900	-190 871	33,85 %	-373 029

Siivous- ja ruokapalvelut	TP 2024	TOT 1-4 2024	TA 2025	TOT 1-4 2025	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	4 066 839	1 498 990	4 293 500	1 273 134	29,65 %	3 020 366
Toimintakulut	-4 071 173	-1 448 790	-4 278 100	-1 464 575	34,23 %	-2 813 525
TOIMINTAKATE	-4 334	50 200	15 400	-191 441	-1243,12 %	206 841

Elinvoiman hallinto

Vastuutaho: **Heli Randell**, elinvoimajohtaja

Vastuualuepäällikön katsaus

Elinvoiman hallintovastuualue vastaa elinkeinoelämän ja joukkoliikenteen palveluista. Vastuualueella huolehditaan palvelualueen yhteisistä kehittämisprojekteista, ilmastotyön koordinoinnista kunnan tavoitteiden mukaisesti, laajan luontoalueen kehittämisestä sekä hanketyöstä.

Ilmastosuunnitelma hyväksyttiin valtuustossa 9.12.2024. Alkuvuonna hyväksytty ilmastosuunnitelman kokonaisuutta on jalkautettu henkilökunnan tutustuttavaksi ja viestitty kuntalaisille mm. Kirjaston Luontopisteen seinäkkeen ja esitteiden avulla. Kunnan henkilökunta on kirjannut toimenpiteiden edistymisestä ensimmäisen kerran keväällä päättyen 30.4.2025. Elinvoiman hallinnossa on käynnissä Salpakankaan teollisuusalueen kaupunkivesien hallinnan neuvontahanke, jossa neuvotaan yrityksiä hulevesien hallinnassa. Teema on kiinnostanut laajalti ja hankkeesta viestitään yhteistyössä ELY-keskuksen kanssa.

Vastuualueella hoidetaan metsänhoitoon liittyvät tehtävät. Metsäasiantuntija sijoittuu organisaatiossa hallinto vastuualueelle, metsäasioiden alkuvuoden toimista on kerrottu kehitys- ja kaavoituspalvelut vastuualueen yhteydessä.

Liikennepalveluita on organisoitu uudelleen siten, että yhdessä sivistys ja hyvinvoinnin palvelualueen hallinnon kanssa on tehty uusi tehtävänkuvaus, palvelukoordinaattori, johon rekrytoidaan yhteinen kuljetusten koordinoinnista vastaava henkilö. Järjestelyllä tavoitellaan kuljetusten koordinoinnin myötä kustannussäästöjä.

Liikennepalvelut

Seudullinen joukkoliikennestrategia on tullut voimaan alkuvuodesta 2025. Lahden Seudun liikenteen matkustuksen tasataksaselvitys ja mm. Hollolan koskeva kilpailutusten linjastovalmistelu ovat käynnissä.

Elinkeinopalvelut

Elinkeinopalveluissa on toteutettu toimintaa tavoitteiden ohjaamana. Elinkeinopalveluiden keskeisimpiä tehtäviä ovat yritystonttien myynti, yritysten houkuttelu kuntaan, yritysyhteistyö, verkostoituminen, yritysten keskinäisen verkostoitumisen edistäminen, monikanavainen tiedottaminen ja yritysten toimintaympäristön kehittäminen.

Tämä tarkoittaa monimuotoista vuorovaikutusta sekä kehittävää dialogia alueen yritysten, yrittäjien, yhteistyökumppaneiden, kunnan viranhaltijoiden ja johdon välillä sekä muiden sidosryhmien välillä.

Vuonna 2024 aloitettu työ yritystonttien myyntiin ja yritysten sijoittumisen edistämiseen on ollut tuloksellista. Ensimmäisen vuosineljänneksen aikana varattiin yksi tontti ja myytiin yksi. Neuvotteluja on käynnissä ja työtä uusien neuvottelujen käynnistämiseksi on tehty ulkoisen kumppanin avulla, yhteistyössä Ladecin kanssa ja omana työnä. Hollolan kotisivut, yritystonteista kootut tiedot ja tehdyt markkinointimateriaalit ovat apuna tässä työssä. Hollolan sivuja on kehitetty informatiivisemmiksi näiltä osin.

Tärkeänä yksittäisenä alueena elinkeinopalveluissa on työskennelty Nostavan alueen parissa. Alueella on tällä hetkellä menossa osayleiskaava työ kaavoituksen toimesta ja rinnalla kulkee Ladecin kanssa yhteinen Green Logistics & Technology Park (GLTP) -hanke. Hankkeen tavoitteena on kehittää alueen konseptia, kartoittaa potentiaalisia toimijoita ja toimintamalleja.

Elinkeinopalveluiden tärkeimpiä tehtäviä on kohdata kunnan yrityksiä ja yrittäjiä. Tärkeitä kanavia näihin kohtaamisiin ovat yrityksille järjestetyt tapahtumat ja vierailut yrityksissä. Ensimmäisellä vuosineljänneksellä järjestettiin 11 tapahtumaa ja vierailtiin 15 yrityksessä. Yritysvierailuja toteutettiin yhdessä Osuman, kunnanjohtajan ja työllisyyspalveluiden kanssa. Yrityksistä saadaan arvokasta tietoa siitä, miten kunta voi edistää yritysten toimintaympäristöä ja toisaalta saamme välitettyä yrityksiin informaatiota työllistämisen palveluista, Ladecista ja tapahtumista.

Elinkeinopalvelut ovat yhdessä työllisyys- ja kotoutumispalveluiden kanssa kehittänyt kunnan ei lakisääteisiä työnantajapalveluita. Työ on kesken ja jatkuu vuoden 2025. Tavoitteena ovat yrityksiä ja hollolalaisia työnhakijoita aidosti hyödyttävät ketterät palvelut.

Ensimmäisen vuosineljänneksen aika elinkeinopäällikkö on osallistunut Päijät-Hämeen liiton ohjaamaan maakuntastrategia- ja maakuntakaavatyöhön. Lisäksi elinkeinopäällikkö on ollut mukana Visit Lahden ohjaamassa Päijät-Hämeen maakunnallisessa matkailustrategiatyössä.

Kiinteistöpalvelut

Uimahallihankeen aloituskokous pidettiin 4.6.2024 ja hanke käynnistyi. Hanke on viime vuoden ja tämän kevään aikana edennyt yleisaikataulussa. Työmaakokouksia on pidetty kuukausittain ja urakoitsijapalavereita viikoittain.

Tiilikankaan koulun tilojen sijoittumisen hanke Salpakankaan koululle aloitettiin suunnittelun osalta tammikuussa ja töiden osalta maaliskuussa. Hanke etenee aikataulussa ja valmistuu 25.7.2025.

Opettajien rivitalojen käyttövesiputkien saneeraushanke käynnistyi vuoden alusta ja hanke saatiin valmiiksi maaliskuun loppuun mennessä.

Kunnanviraston purkuhanke käynnistyi 30.1.2025 ja valmistuu 29.8.2025.

Herralan koulun maalämpöhanke kilpailutettiin ja urakoitsijaksi valittiin Lem-Kem Oy 14.2.2025. Urakka valmistuu 31.7.2025.

Kesän muiden hankkeiden (n. 40 kpl) osalta tehtiin hankkeiden suunnittelua, tarjouspyyntöjä ja sopimuksia.

Paimelan koulun osalta tehtiin Polygonin toimesta laaja kuntoselvitys, altistumisenarviointi ja kustannusarvio korjaustoimenpiteistä. Asiaa käsiteltiin kevään aikana Johtoryhmässä 17.3, kunnanhallituksessa 17.3, valtuustoinfossa 19.3, tiedotustilaisuuksissa 3.4, Elinvoimavaliokunnassa 8.4, tarkastuslautakunnassa 9.4 ja valtuustoseminaarissa 23.4.2025.

Yhtiön toimitusjohtaja on ollut jakson aikana Hollola-talon suunnittelussa mukana yhdessä kunnan virkamiesten kanssa.

Hollola osallistuu Motivan järjestämään jäähallien energiatehokkuuden parantamisen työryhmään yhdessä 7 muun kunnan kanssa. Kuntien energiatehokkuussopimuksen raportointi toteutettiin huhtikuun loppuun mennessä.

Nostava, Pyhäniemen ja Herralan kouluille tehdään kesän aikana kuntotutkimukset, joissa selvitetään kohteiden riskirakenteet.

Vastuualueen palvelusuunnitelma vuodelle 2025

Liikennepalvelut

Seudullisesti tänä vuonna hyväksytyssä joukkoliikenteen palvelutasotarkastelussa sekä myöhemmin syksyllä 2024 lausunnolle tulevassa joukkoliikenteen seutustrategiassa otetaan kantaa nykytilanteeseen ja joukkoliikenteen tavoitteisiin ja kehittämistarpeisiin tulevaisuudessa. Seurataan ja reagoidaan joukkoliikenteen valtakunnallisessa ja seudullisessa toimintakentässä tapahtuviin erilaisiin muutoksiin (mm. kulkutavat, energia-/ympäristöpolitiikka, palveluverkkorakenne, yms.).

Määrärahataso on vakiintunut useamman poikkeusvuoden jälkeen ja matkustajamäärien kehitys on ollut suotuisaa. Matkalipun hintaan on tiedossa korotusta ainakin todennäköisen arvonlisäverokannan muutoksen takia.

Elinkeinopalvelut

Strategiset hankkeet kattavat elinkeinopalveluiden tehtäväkokonaisuudet ja niiden kehittämisen. Yritysalueiden kilpailukykyä kehitetään entisestään ja elinvoimaan vaikuttavia haasteita ja mahdollisuuksia tunnistetaan aktiivisesti. Yrityskentän kehittymisen ja kehittämisen tueksi ja selkeämmän toimintamallin luomiseksi tehdään laajaa yhteistyötä.

Tavoitteellista, ratkaisukeskeistä, parempaa, nopeampaa ja selkeämpää palvelua yrityksille niin kehittämiseen, laajentamiseen kuin myös sijoittumiseen.

Kiinteistöpalvelut

Hollolan Tilapalvelu Oy toteuttaa palvelusopimuksen mukaisesti kiinteistöjen ylläpitoa ja Hollolan uimahallin peruskorjaushankkeen rakennuttamista vuoden aikana. Yhtiö osallistuu myös keskuskorttelit hankkeen talonsuunnitteluun tarvittavilla toimenpiteillä. Muilta osin yhtiö toteuttaa valtuuston hyväksymää investointiohjelmaa 2025. Energiatoteutuksen ja energian säästöön panostetaan vuoden aikana.

Palveluiden osalta kartoitetaan palvelusopimuksessa määritellyjä asioita ja luodaan niiden toteuttamiseksi uusia käytäntöjä. Yhtiö osallistuu kiinteistöjen salkutuksen myötä mahdollisten myytävien kohteiden myyntiprosessiin yhteistyössä kunnan kanssa.

Määrärahan toteutuminen palveluittain

Elinvoiman hallinto	TP 2024	TOT 1-4 2024	TA 2025	TOT 1-4 2025	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	175 949	0	0	100		-100
Toimintakulut	-590 838	-167 473	-448 200	-184 815	41,23 %	-263 385
TOIMINTAKATE	-414 889	-167 473	-448 200	-184 715	41,21 %	-263 485

Liikennepalvelut	TP 2024	TOT 1-4 2024	TA 2025	TOT 1-4 2025	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	1 072 192	263 895	1 150 000	312 639	27,19 %	837 361
Toimintakulut	-2 682 987	-669 338	-2 691 500	-695 947	25,86 %	-1 995 553
TOIMINTAKATE	-1 610 795	-405 443	-1 541 500	-383 308	24,87 %	-1 158 192

Elinkeinopalvelut	TP 2024	TOT 1-4 2024	TA 2025	TOT 1-4 2025	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	0	0	0	0		
Toimintakulut	-137 879	-14 654	-141 300	-41 734	29,54 %	-99 566
TOIMINTAKATE	-137 879	-14 654	-141 300	-41 734	29,54 %	-99 566

Kiinteistöpalvelut	TP 2024	TOT 1-4 2024	TA 2025	TOT 1-4 2025	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	12 263 951	4 083 654	12 243 800	4 078 209	33,31 %	8 165 591
Toimintakulut	-8 011 930	-2 350 374	-8 243 500	-2 143 180	26,00 %	-6 100 320
TOIMINTAKATE	4 252 021	1 733 280	4 000 300	1 935 029	48,37 %	2 065 271

Tuloslaskelma

Elinvoiman hallinto	TP 2024	TOT 1-4 2024	TA 2025	TOT 1-4 2025	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot						
Myyntituotot	906 227	266 694	958 000	315 455	32,93 %	642 545
Tuet ja avustukset	350 949	0	200 000	100	0,05 %	199 900
Muut toimintatuotot	12 254 916	4 080 855	12 235 800	4 075 393	33,31 %	8 160 407
Toimintatuotot	13 512 092	4 347 549	13 393 800	4 390 948	32,78 %	9 002 852
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-367 617	-120 238	-330 500	-126 783	38,36 %	-203 717
Palvelujen ostot	-7 100 881	-1 784 941	-7 546 700	-1 903 144	25,22 %	-5 643 556
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 952 462	-767 918	-2 001 100	-580 680	29,02 %	-1 420 420
Avustukset	-24 500	-12 000	-24 000	-12 000	50,00 %	-12 000
Muut toimintakulut	-1 978 173	-516 742	-1 622 200	-443 069	27,31 %	-1 179 131
Toimintakulut	-11 423 633	-3 201 839	-11 524 500	-3 065 676	26,60 %	-8 458 824
TOIMINTAKATE	2 088 459	1 145 710	1 869 300	1 325 272	70,90 %	544 028
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0		0
VUOSIKATE	2 088 459	1 145 710	1 869 300	1 325 272	70,90 %	544 028
Poistot ja arvonalentumiset	-3 936 437	-1 198 437	-3 992 600	-1 199 737	30,05 %	-2 792 863
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-1 847 978	-52 727	-2 123 300	125 535	-5,91 %	-2 248 835

Talousarvioon sisältyvä tavoite/toimenpide	Mittari (tavoitetaso ja lähtötaso)	Tavoitteen toteuttamiseen tarvittava määräraha	Toteutuminen 30.4.2025
Käynnistyneet sijoittumisneuvottelu 20kpl Sijoittuneet yritykset 2kpl	Toimenpiteillä jo itsessään numeerinen tavoite	Sisältyy talousarvioon	Yritysten kanssa on sijoittumisesta menossa useampi neuvottelu. Ensimmäisen vuosineljänneksen aika varattiin yksi yritystontti ja myytiin yksi.

Vastuutaho: Elinkeinopäällikkö

Talousarvioon sisältyvä tavoite/toimenpide	Mittari (tavoitetaso ja lähtötaso)	Tavoitteen toteuttamiseen tarvittava määräraha	Toteutuminen 30.4.2025
Soiva Metsä – ystävämetsä Suomussalmelta	Kartoitus ja toteutus	Sisältyy talousarvioon	Toteutuksessa haasteita henkilöressurssien muuttuneessa tilassa liittyen Kunnontiimiin.

Vastuutaho: Projektiasiantuntija

Työllisyyspalvelut

Vastuutaho: Työllisyys- ja kotoutumispalveluiden päällikkö

Vastuualuepäällikön katsaus

Kuntakokeilulain mukainen toiminta päättyi 31.12.2024 ja vuoden 2025 alusta työvoimaviranomaiset siirtyvät työllisyysalueille. Hollola luotsaa vastuukuntana Päijät-Hämeen työllisyysaluetta ja muutoksen myötä kuntaan rakentuu toiminnaltaan uudenlaiset, kunnan elinvoimaa ja työvoimaviranomaisen työtä tukevat työllisyyspalvelut.

Työllisyyden kehitys on muutaman vuoden ajan ollut havaittavissa haasteellisempänä, jossa on korostunut pitkäaikais- ja rakennetyöttömyyden kasvu, väestörakenteen muutos ja taloustilanteen laskusuhdanne. Myös korona-ajan ja Ukrainan sodan tuomat poikkeustilanteet herättivät entistä vahvemman tarpeen ennakointiin, tiedolla johtamiseen ja varautumiseen. Hollolan kunnassa työllisyystilanne on myötäillyt valtakunnallista tilannetta, tosin poikkeusaikojen vaikutukset näkyvät työllisyyspalveluissa usein viiveellä.

Lisäksi Hollolan työllisyyspalveluissa on alettu tuottaa valmennuspalveluita sekä kehitetty kuntalisää, kesätyöseteliä ja kesäyrittäjyysseteliä, jotka tukevat työllistymistä ja yrittäjyyttä erityisesti nuorten keskuudessa. Vieraskielisten palvelua on tehostettu, ja Ohjaamon käynnistämissuunnitelma on laadittu. Lisäksi on tehty ESR+ hankehaku: vieraskielisten ja heikossa työmarkkina-asemassa olevien tukemiseksi työelämään siirtymiseksi. Työvoima- ja kotoutumispalvelut on aloittanut yhteistyön elinkeinopäällikön kanssa, esimerkiksi yrityspalveluita tehostamalla.

Vastuualueen palvelusuunnitelma vuodelle 2025

Vuoden 2025 alusta työllisyyspalveluiden palvelut muuttuvat, kun työllisyysalueet aloittavat toimintansa, lakimuutosten myötä mm. kuntakokeilulain mukaiset tehtävät poistuvat ja palkkatuettu työllistäminen lakkaa. Työllisyyspalveluiden toiminnallisuuteen ja palvelun painopisteisiin vaikuttaa olennaisesti myös rahoitusmallin muutos.

Työllisyyspalveluiden toiminnan painopisteet vuonna 2025 nousevat lakimuutosten ja talouden kautta. Toiminnallisuudessa korostuu kunnan elinvoima, houkuttelevuus ja pitovoima sekä valmennukselliset palvelut ja työllisyyttä edistävät toiminnot, joissa mm. osaamisen kehittämisen ratkaisujen väyliä nostetaan vahvemmin ja laajemmin mukaan. Työllisyyspalveluiden toiminnassa nousee entistä vahvempana elinkeinopalveluiden kanssa tehtävä yhteistyö ja yrityksille tarjottavien palveluiden ratkaisut. Tämän lisäksi nuorten palveluissa Ohjaamo-toimintaa ja nuorisopalveluiden kanssa tehtävää yhteistyötä tiivistetään sekä huomioidaan kotoutumislain muutos ja sitä kautta vastuiden kasvaminen kuntasektorilla. Työllisyyspalveluissa, ja kokonaisuudessaan kunnan työllisyyttä edistävissä palveluissa, korostuu verkostoyhteistyön merkitys siirtymävaiheessa, jonka rahoitusmallin muutos ja työvoimaviranomaisen tehtävien siirtyminen kuntien vastuulle luo.

Työllisyys- ja kotoutumispalvelut	TP 2024	TOT 1-4 2024	TA 2025	TOT 1-4 2025	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	828 201	81 850	50 000	77 562	155,12 %	-27 562
Toimintakulut	-3 232 874	-936 253	-3 454 000	-743 570	21,53 %	-2 710 430
TOIMINTAKATE	-2 404 673	-854 403	-3 404 000	-666 008	19,57 %	-2 737 992

Tuloslaskelma

Työllisyys- ja kotoutumispalvelut	TP 2024	TOT 1-4 2024	TA 2025	TOT 1-4 2025	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot						
Myyntituotot	105 228	4 192	0	0		
Tuet ja avustukset	455 470	77 658	50000	68269	136,54 %	-18 269
Muut toimintatuotot	267 503	0	0	9293		-9 293
Toimintatuotot	828 201	81 850	50 000	77 562	155,12 %	-27 562
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-1 610 049	-569 763	-1 243 800	-232 123	18,66 %	-1 011 677
Palvelujen ostot	-343 691	-40 484	-107 500	-24 456	22,75 %	-83 044
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-56 983	-4 365	-9 300	-10 329	111,06 %	1 029
Avustukset	-1 171 605	-304 056	-2 055 000	-451 855	21,99 %	-1 603 145
Muut toimintakulut	-50 545	-17 584	-38 400	-24 808	64,60 %	-13 592
Toimintakulut	-3 232 873	-936 252	-3 454 000	-743 571	21,53 %	-2 710 429
TOIMINTAKATE	-2 404 672	-854 402	-3 404 000	-666 009	19,57 %	-2 737 991
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-2 404 672	-854 402	-3 404 000	-666 009	19,57 %	-2 737 991

Talousarvioon sisältyvä tavoite/toimenpide	Mittari (tavoitetaso ja lähtötaso)	Tavoitteen toteuttamiseen tarvittava määräraha	Toteutuminen 30.4.2025
Neuvonta- ja ohjauspalvelujen tehokkuus ja tavoitavuus;	Tavoitettujen asiakkaiden määrä (ml. tilaisuudet)	Sisältyy talousarvioon	60

Vastuutaho: Työllisyys- ja kotoutumispalveluiden päällikkö

Työllisyyspalvelujen valmennuksellisten asiakkaiden tavoitteellisen asiakasprosessin onnistuminen	Valmennuksessa olevista asiakkaista 60% siirtyy positiivisesti eteenpäin	Sisältyy talousarvioon	arvio 15 %
---	--	------------------------	------------

Vastuutaho: Työllisyys- ja kotoutumispalveluiden päällikkö

Kuntatekniikka

Vastuutaho: **Sauli Tiensuu**, kuntatekniikan päällikkö

Vastuualuepäällikön katsaus

Kuntatekniikan vastuualueelle kuuluvat liikennealueiden (kadut, kevyen liikenteen väylät, parkkialueet, sillat sekä katu- ja liikennevalot), puistojen ja yleisten alueiden (puistot, tori ja aukiot sekä leikkipaikat) sekä liikuntapaikkojen ja -alueiden (Heinsuon urheilukeskus, jäähallin jäänhoito, urheilukentät, uimarannat, ladut ja ulkoilureitit) kunnossapito ja rakentaminen.

Kuntatekniikan yleisten alueiden alueurakoitsijan kanssa on käyty kevään aikana neuvotteluja sopimuksen ennen aikaisesta purkamisesta. Sopimuksen päättäminen on päätöksenteossa toukokuussa.

Investointien puolella vuonna 2024 aloitetut työmaat (Sorvasen alueen rakentaminen ja Paassilta-Hopeakallio rv.8) ovat hyvässä tilanteessa ja valmistunevat sopimuksen mukaisesti kesällä. Keväällä kilpailutuksessa Heinsuon akk:n peruskorjaus sekä Soramäen kiertoliittymän rakentaminen. Työmaat ovat tarkoitus valmistua vuoden 2025 aikana. Ystävyyskuntaraitin ja historiapolun osalta toteutus siirtyy vuodelle 2026 vesihuoltosaneeraustarpeen vuoksi. Keskuskorttelien kehittämisen investoinnit siirtyvät vuodelle 2026. Investointien muutospaine raportoidaan seuraavassa osavuosisraportoinnissa.

Kuntatekniikan oman henkilöstön voimin on tarkoituksena toteuttaa Kalevan leikkipuisto, jonka välinetoimittajaksi valittiin yleisöäänestyksellä Kompan. Lisäksi Terveystien virkistyspalvelualueelle rakennetaan maastopyöräilylle reittejä ja tasapainoaluetta.

Ulkoliikuntapaikkojen hoito vaihtelevien sääolosuhteiden vuoksi oli hankalaa. Kuitenkin latuja saatiin pidettyä hiihdettävässä kunnossa pitkään. Ulkojääkausi jäi lyhyeksi.

Kuntatekniikalla ollut keväällä käynnissä rekrytointeja ylläpitovalvojan ja rakennuttajan osalta. Molemmat paikat saatu täytettyä ja työntekijät aloittavat työt kesäkuussa 2025.

Vastuualueen palvelusuunnitelma vuodelle 2025

Tulevan kauden suurimpia investointikohteita ovat Paassilta-Hopeakallio alueen esirakentaminen, Sorvasen asemakaava-alueen rakentaminen, Terveystien sillankorjaus sekä Keskuskortteleihin liittyvän infran rakentaminen. Terveystien virkistyspalvelualueella edistetään seuraavalla vaiheella ja jatketaan yleissuunnitelman laadintaa. Leikki- ja ulkoliikuntapaikkojen kunnostussuunnitelmat päivitetään ajan tasalle.

Tavoitteena on kehittää toimintaa uuden alueurakoitsijan kanssa hyvässä yhteistyössä siten, että saavutetaan tavoiteltu työn laatutaso. Alueurakoitsijan kanssa haasteita urakoitsijan henkilöstön pysyvyyden kanssa.

Kuntatekniikka	TP 2024	TOT 1-4 2024	TA 2025	TOT 1-4 2025	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	805 635	90 192	362 500	130 664	36,05 %	231 836
Valmistus omaan käyttöön	93 175	0	50 000	0	0,00 %	50 000
Toimintakulut	-2 698 302	-942 060	-2 745 200	-824 566	30,04 %	-1 920 634
TOIMINTAKATE	-1 799 492	-851 868	-2 332 700	-693 902	29,75 %	-1 638 798

Tuloslaskelma

Kuntatekniikka	TP 2024	TOT 1-4 2024	TA 2025	TOT 1-4 2025	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot						
Myyntituotot	97 815	10 074	34 000	14 575	42,87 %	19 425
Maksutuotot	12 338	7 093	82 000	0	0,00 %	82 000
Tuet ja avustukset	16 558	0	0	41 639		-41 639
Muut toimintatuotot	678 923	73 024	246 500	74 451	30,20 %	172 049
Toimintatuotot	805 634	90 191	362 500	130 665	36,05 %	231 835
Valmistus omaan käyttöön	93 175	0	50 000	0	0,00 %	50 000
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-729 362	-243 488	-722 300	-242 298	33,55 %	-480 002
Palvelujen ostot	-1 506 116	-515 616	-1 513 100	-466 781	30,85 %	-1 046 319
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-341 148	-136 751	-368 100	-82 787	22,49 %	-285 313
Muut toimintakulut	-121 677	-46 205	-141 700	-32 700	23,08 %	-109 000
Toimintakulut	-2 698 303	-942 060	-2 745 200	-824 566	30,04 %	-1 920 634
TOIMINTAKATE	-1 799 494	-851 869	-2 332 700	-693 901	29,75 %	-1 638 799
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0		0
VUOSIKATE	-1 799 494	-851 869	-2 332 700	-693 901	29,75 %	-1 638 799
Poistot ja arvonalentumiset	-2 289 540	-746 112	-2 384 600	-736 872	30,90 %	-1 647 728
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-4 089 034	-1 597 981	-4 717 300	-1 430 773	30,33 %	-3 286 527

Kaavoitus- ja maankäyttöpalvelut

Vastuutaho: **Ilkka Korhonen**, kaavoitus- ja maankäyttöpäällikkö

Vastuualuepäällikön katsaus

Kaavoitus- ja maankäyttöpalvelujen vastuualueelle kuuluvat kunnan kehittäminen kaavoituksellisin keinoin laatimalla yleis- ja asemakaavoja, joilla varmistetaan riittävä tonttireservi huomioiden kunnan kasvusuunnat. Palveluihin kuuluvat maankäytön tehtävät, joista merkittävin on maanhankinta ja tonttimyynti/vuokraus. Paikkatietopalvelut liittyvät molempiin päätehtäviin sekä kunnan yleisiin paikkatietotarpeisiin tukipalveluina.

Tarkastelujaksolla kaavoitusohjelman mukaisista töistä Pyhäniemen vanhainkodin ympäristön asemakaava oli hyväksymiskäsittelyssä. Salpakankaan koulun ympäristön asemakaavamuutoksen luonnos ja Kukkilan Vähäselänojan asemakaavan luonnos olivat nähtävillä. Kaavojen osallistumis- ja arviointisuunnitelmia oli nähtävillä Keskuskatu 12 asemakaavan muutoksen ja Manskiven Pykälistönmäen ranta-asemakaavan muutoksen laatimistöistä.

Maankäytöstä merkittävimmät tarkastelujakson töistä olivat maanhankinnassa seuraavat: Hirvimäen asemakaavoitettuun pientaloalueeseen etelästä rajoittuva noin 9,9 hehtaarin kiinteistö ostettiin tulevaisuuden kaavoitustarpeita varten ja Nostavalta Nostavantien varteen sijoittuvalta asemakaavoituskohteisiin rajoittuvalta alueelta neuvottelujen pohjalta tehtiin ostopäätös noin 22 hehtaarin alueelta. Muita maanhankintaneuvotteluja jatkettiin Nostavan alueella.

Metsätalouden osalta vuosi etenee suunnitellusti. Energiapuumarkkinoiden korkeasuhdanne päättyi leutoon talveen, mutta kunta onnistui silti tekemään pystykaupan erinomaisilla hinnoilla ja ehdoilla suuresta energiapuukokonaisuudesta. Hakkuu- ja hoitotyöjärjestä tehdään jatkuvana työnä, ja uudistamattomat hakkuuaukot saataneen istutettua syksyyn mennessä.

Vastuualueen palvelusuunnitelma vuodelle 2025

Kaavoitus

Vuoden 2025 kaavoitusohjelmassa jatketaan vuonna 2023 ja 2024 alkaneita mittavampia kaavoitushankkeita, joilla saadaan huomattavasti ja monipuolisesti lisättyä asuintonttimäärää. Kaavoituksen sisältö painottuu vuonna 2025 uudisasuntoalueiden kaavoituksen jatkamiseen Salpakankaan koulun ympäristössä, Vesikansassa Vähäselänojan ja Norolanpellon alueella sekä Nostavassa Kyyhkylä I ja II asemakaavoihin. Lisäksi asuinalueen asemakaavoitusta tehdään Hämeenkosken keskusta-alueelle päivittämällä ja laajentamalla nykyistä kaavaa. Näillä asemakaavoituskohteilla luodaan Hollolan lähivuosien kasvusuunnille runsaasti asumisen tontteja, vuonna 2025 noin 125 pientalohuoneistoa

Vuonna 2025 merkittävimmät pientalotonttimäärän kasvut suuntautuvat Nostavan Kyyhkylään ja Vesikansassa Norolanpellon ja Vähäselänojan alueille. Näiden keskeisimpien uudisalueiden yhteenlaskettu tonttimäärä on noin 110 kpl erillispientalotonttia ja 8 kpl asuinpienalo/rivitalotonttia. Kyseiset kohdealueet eivät kuitenkaan vastaa pidemmän aikavälin tonttituotannon tarpeita strategisen tavoitteiden mukaisesti ja siksi kasvusuuntien maanhankinta on hyvin merkittävässä roolissa tulevien vuosien asuin- ja yritysalueiden kaavoituksen mahdollistamiseksi. Yritysalueen asemakaavoituksessa ensivuoden kohteena on Paassillan alueen kasvattaminen valtatievarressa.

Vuonna 2024 aloitettiin keskeisen pidemmän aikavälin kasvun mahdollistava Nostavan osayleiskaavoitus ja lisäksi kierrätysalueen osayleiskaavoitus. Kyseinen Nostavan alue tulee olemaan kuntakeskuksen kasvusuunta ja kaavalla tavoitellaan rautatieaseman toteuttamista Hollolaan. Näin lisätään julkisen liikenteen käyttöä ja saavutettavuutta.

Maaomaisuus ja paikkatieto

Vuonna 2024 maata on ostettu tähän mennessä Salpakankaalta ja Nostavalta noin 30 hehtaaria ja lisäksi tulossa noin 7 hehtaarin alue Kalliolassa. Neuvotteluja on käynnissä Nostavalla, Salpakankaalla ja Vesikansassa, joiden maanhankinnan arvioidaan toteutuvan 2024-2025 vuoden vaihteessa. Asuintontteja on myynnissä/vuokrauksessa kuntakeskuksessa Hirvimäen alueilla, Vesikansassa Tasatarhan alueella, Herralassa, Hämeenkoskella ja Nostavalla.

Syksyn 2024 aikana rekrytoidaan paikkatietoasiantuntijaa, jonka työpanos toivotaan olevan käytössä heti alkuvuodesta 2025.

Metsätalous ja taajamametsien hoito

Vuoden 2025 kuluessa saatetaan tarvittavilta osin päätökseen niiden kuvioiden uudistamistyöt, jotka on myyty pystykaupalla vuonna 2023 ja hakattu vuosien 2023-2025 aikana. Kantorahatulot allokoidaan suunnitelman mukaisesti eri kalenterivuosille. Työ metsävaratiedon ajantasaistamiseksi jatkunee vuoden 2025 loppupuolelle saakka.

Vuonna 2025 kaikki hakkuu- ja hoitotyörästit tehdään Hämeenkosken, Herralan sekä Hollolan kirkonseudun alueilta niin metsätalousalueilta kuin taajamametsistäkin. Painotus on työmaiden keskittämisessä ja energiapuukorjauksessa. Kunta pyrkii käyttämään hyödyksi korkeasuhdanteen energiapuumarkkinoilla.

Määrärahan toteutuminen palveluittain

Kaavoitus	TP 2024	TOT 1-4 2024	TA 2025	TOT 1-4 2025	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	15 477	14 769	10 000	1 700	17,00 %	8 300
Toimintakulut	-908 129	-217 737	-990 400	-302 452	30,54 %	-687 948
TOIMINTAKATE	-892 652	-202 968	-980 400	-300 752	30,68 %	-679 648

Maaomaisuuden hallinta ja paikkatieto	TP 2024	TOT 1-4 2024	TA 2025	TOT 1-4 2025	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	1 025 444	26 846	994 000	27 576	2,77 %	966 424
Toimintakulut	-750 768	-233 374	-816 800	-180 537	22,10 %	-636 263
TOIMINTAKATE	274 676	-206 528	177 200	-152 961	-86,32 %	330 161

Metsätalous	TP 2024	TOT 1-4 2024	TA 2025	TOT 1-4 2025	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	380 584	261 010	430 000	703 397	163,58 %	-273 397
Toimintakulut	-107 633	-29 627	-246 600	-138 994	56,36 %	-107 606
TOIMINTAKATE	272 951	231 383	183 400	564 403	307,74 %	-381 003

Tuloslaskelma

Kaavoitus- ja maankäyttöpalvelut	TP 2024	TOT 1-4 2024	TA 2025	TOT 1-4 2025	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot						
Myyntituotot	419 627	284 805	458 000	710 828	155,20 %	-252 828
Maksutuotot	8 565	4 000	14 000	0	0,00 %	14 000
Muut toimintatuotot	993 313	13 820	962 000	21 845	2,27 %	940 155
Toimintatuotot	1 421 505	302 625	1 434 000	732 673	51,09 %	701 327
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-779 389	-241 804	-828 300	-294 944	35,61 %	-533 356
Palvelujen ostot	-602 238	-224 065	-985 100	-308 823	31,35 %	-676 277
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-12 919	-2 000	-12 800	-7 487	58,49 %	-5 313
Avustukset	-126 031	0	-127 000	0	0,00 %	-127 000
Muut toimintakulut	-245 954	-12 870	-100 600	-10 728	10,66 %	-89 872
Toimintakulut	-1 766 531	-480 739	-2 053 800	-621 982	30,28 %	-1 431 818
TOIMINTAKATE	-345 026	-178 114	-619 800	110 691	-17,86 %	-730 491
Rahoitustuotot ja -kulut	427	302	0	0		0
VUOSIKATE	-344 599	-177 812	-619 800	110 691	-17,86 %	-730 491
Poistot ja arvonalentumiset	-7 935	-2 645	-2 200	-1 952	88,73 %	-248
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-352 534	-180 457	-622 000	108 739	-17,48 %	-730 739

Talousarvioon sisältyvä tavoite/toimenpide	Mittari (tavoitetaso ja lähtötaso)	Tavoitteen toteuttamiseen tarvittava määräraha	Toteutuminen 30.4.2025
Hollolan kunnan metsäohjelma	Suunnitelma laadittu 10/2025/Suunnitelmaa ei ole	Sisältyy talousarvioon	Metsäohjelma laadinnassa, valmistuu 10/2025 mennessä

Vastuutaho: Metsäasiantuntija

Rakennus- ja ympäristövalvonta

Vastuutaho: **Pekka Laitinen**, kehityspäällikkö

Vastuualuepäällikön katsaus

Rakennusvalvonnassa on keskitytty alkuvuonna uuden rakentamislain voimaantulon aiheuttamiin muutoksiin. Kunnan rakennusjärjestys saatiin uudistettuna voimaan 1.4. alkaen ja tarvittavat muutokset esim. sovelluksiin ja asiakasohjeisiin on tehty vuoden alussa. Muutostilanne on aiheuttanut runsaasti myös asiakaskysymyksiä ja neuvontatarvetta. Yritystonttien kysynnän kasvu näkyy yritystoiminnan rakentamishankkeiden käynnistymisenä.

Ympäristövalvonnassa on jatkettu vireillä olevien vaativien yhteislupahakemusten (maa-aines- ja ympäristölupa) valmistelua. Valmistuneista päätöksistä on tehty muutostenhakuja, mikä työllistää myös päätösten valmistumisen jälkeen. Vesihuollon liittymisvelvollisuuden toimeenpanon projektissa on käsitelty viimeisiä vapautushakemuksia mikä on vaikuttanut muuhun työtilanteeseen, kun projektin määräaikainen työpanos päättyi 2024 lopussa. Projektista on valmisteltu loppuraportti tiedoksi toimielimille kevätkauden aikana. Erilaiset kevätkauteen painottuvat haittailmoitukset ja niiden käsittely vaikuttavat myös työtilanteeseen.

Toiminnan sesonkiluonteisuuden vuoksi asiamäärien ja maksutulojen ennustetarkkuus paranee seuraavaan osavuositarkastukseen mennessä. Tässä vaiheessa ei ennusteta toimintakatteeseen olennaisia muutoksia.

Vastuualueen palvelusuunnitelma vuodelle 2025

2025 vuoden alussa voimaan tuleva uusi rakentamislaki muuttaa rakentamisen luvanvaraisuutta ja tulee vähentämään lupahakemusten määrää. Samalla laki tuo luvanvaraiseen rakentamiseen uutta sääntelyä ja uusia tehtäviä rakennusvalvonnalle. Luvan tarpeesta vapautettu rakentaminen lisää oletettavasti jälkivalvontaa ja asiakasyhteydenottojen selvittämistä. Tiedonhallinta ja rekisteritietojen toimittaminen muuttuu siirtymäajan puitteissa ja edellyttää tietojärjestelmien muutoksia, sekä työpanosta tietojen käsittelyssä. Sääntelyn muuttuminen lisää ohjauksen ja neuvonnan tarvetta alkuvaiheessa ja kaikkia käytäntöjä tulee varautua päivittämään kokemusten ja tarpeiden perusteella.

Arkistojen digitointia jatketaan kunnan omana työnä konsernipalvelujen toimesta, tavoitteena saada 2025 aikana valmiiksi kaikki digitoitavaksi suunniteltu rakennuslupa-aineisto. Digitoinnin valmistuminen mahdollistaa aineistojen tarjonnan lisäämistä sähköisessä kauppapalvelussa. Edellisinä vuosina toteutettu kiinteistöveroselvitys aiheuttaa vielä asiakaspalvelun tarvetta muuttuneisiin verotietoihin liittyvinä asiakaskyselyinä.

Ympäristövalvonnan toiminta pohjautuu 2022–2025 välille hyväksytyyn valvontasuunnitelmaan ja vuosittain hyväksyttäviin tarkempiin valvontaohjelmiin. Valvontasuunnitelman päivittäminen 2026 alkavalle kaudelle on ajankohtaisena työnä. Toiminta keskittyy 2025 viranomaistehtäviin. Vireillä on useita vaativia maa-aines- ja ympäristölupa-asioita, jotka edellyttävät työpanoksen keskittämistä lupa-asioihin. Työtilanteen mahdollistaessa osallistutaan myös edistämistehtäviin ja annetaan ympäristönsuojelun asiantuntija-apua projektiasiantuntijalle hanke- ja projektitehtävissä, kuten esim. strategiaan ohjelmiin perustuvan ”monta luontoa”-ohjelman toteutuksessa.

Vesistötyötä tehdään yhteistyönä alueen vesistötyöhön keskittyneiden yhteisöjen kanssa. Hollolan vesistövisio 2020–2025-ohjelman päivittäminen uudelle kaudelle on ajankohtaisena tarpeena. Vesistötyössä

ajankohtaisina yhteistyöhankkeina ovat esim. Teuronjoen patohankkeen toteutus, Hahmajärven patohankkeeseen osallistuminen ja Vähä-Tiilijärven tilanteen edellyttämät toimenpiteet. Lisäksi osallistutaan muiden vesistöjen osalta yhteistyöhön tarpeen mukaan. Pienjärvien tilan seuranta tehdään 2022–2027 ajalle hyväksytyn seurantaohjelman mukaisesti.

Vesihuoltoon liittymättömien kiinteistöjen projektin päätyttyä jää joukko kiinteistöjä, joilla verkostoon liittymisen määräaika ajoittuu 2025 vuodelle. Projektin määräaikaisen viran päätyttyä, kohteiden valvontaan tai jatkotoimenpiteisiin ei ole osoittaa resursseja. Sähköisen asioinnin ja tiedonhallinnan lisääntyminen myös valtionhallinnon järjestelmissä aiheuttaa ympäristövalvonnassa lisätyötä tietojen päivittämisessä, toimittamisessa ja asiakkaiden ohjaamisessa.

Määrärahan toteutuminen palveluittain

Rakennusvalvonta	TP 2024	TOT 1-4 2024	TA 2025	TOT 1-4 2025	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	215 707	52 362	155 000	83 007	53,55 %	71 993
Toimintakulut	-394 632	-154 079	-384 600	-142 043	36,93 %	-242 557
TOIMINTAKATE	-178 925	-101 717	-229 600	-59 036	25,71 %	-170 564

Ympäristönsuojelu	TP 2024	TOT 1-4 2024	TA 2025	TOT 1-4 2025	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	68 118	28 865	50 000	7 615	15,23 %	42 385
Toimintakulut	-447 374	-165 405	-384 300	-139 450	36,29 %	-244 850
TOIMINTAKATE	-379 256	-136 540	-334 300	-131 835	39,44 %	-202 465

Tuloslaskelma

Rakennus- ja ympäristöpalvelut	TP 2024	TOT 1-4 2024	TA 2025	TOT 1-4 2025	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot						
Myyntituotot	8 690	3 699	5 000	1 693	33,86 %	3 307
Maksutuotot	261 085	77 528	200 000	88 929	44,46 %	111 071
Tuet ja avustukset	13 871	0	0	0		
Muut toimintatuotot	179	0	0	0		
Toimintatuotot	283 825	81 227	205 000	90 622	44,21 %	114 378
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-537 958	-202 910	-493 500	-174 420	35,34 %	-319 080
Palvelujen ostot	-193 387	-53 709	-174 600	-49 313	28,24 %	-125 287
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 764	-637	-2 700	-2 144	79,41 %	-556
Avustukset	-89 999	-54 799	-78 000	-49 705	63,72 %	-28 295
Muut toimintakulut	-18 899	-7 429	-20 100	-5 911	29,41 %	-14 189
Toimintakulut	-842 007	-319 484	-768 900	-281 493	36,61 %	-487 407
TOIMINTAKATE	-558 182	-238 257	-563 900	-190 871	33,85 %	-373 029
Rahoitustuotot ja -kulut	3	2	0	0		
VUOSIKATE	-558 179	-238 255	-563 900	-190 871	33,85 %	-373 029
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-558 179	-238 255	-563 900	-190 871	33,85 %	-373 029

Ruoka- ja siivouspalvelut

Vastuutaho: **Helena Simolin**, palvelupäällikkö

Vastuualuepäällikön katsaus

Ruoka- ja siivouspalvelut tuottavat lakisääteisiä ateriapalveluita kunnan koulujen ja päiväkotien asiakkaille, ja yhteisesti sovitun laatutason mukaista puhtautta kunnan kiinteistöissä, lukuun ottamatta Heinsuon ja Kalliolan elinkaarikouluja.

Ruoka- ja siivouspalvelujen ja hyvinvoinnin palvelualueen palvelusopimuksen sisältö on tarkemmin avattu palvelukuvauksissa, joissa on määritelty toiminnan tavoitteet, vastuut ja velvoitteet. Palvelukuvaukset päivitetään vuosittain yhteistyössä hyvinvoinnin palvelualueen kanssa.

Ruoka- ja siivouspalveluissa jatketaan säännöllisten asiakaskyselyjen toteuttamista. Vuoden 2025 asiakaskysely toteutettiin maaliskuussa. Saadun palautteen pohjalta toimintaa parannetaan asiakastoiveiden mukaisesti. Toiminnassa tehtävät parannukset ja muutokset dokumentoidaan ja tuodaan tiedoksi asiakkaille kunnan verkkosivuilla. Tulokset ja tarvittavat muutokset käydään myös vuosittain läpi hyvinvoinnin palvelualueella esimiesryhmässä.

Ruokahävikin vähentämiseksi koulujen ylijäämäruokaa jaetaan seurakunnan kautta. Lisäksi ylijäämäruokaa jaetaan yhteistyössä vapaa-aikapalvelujen Osuman kanssa. Ylijäämäruokaa jaetaan sitä tarvitseville kuntalaisille.

Kustannustaloudellisesti tehokkaan toiminnan, sekä laadukkaan palvelutason ylläpitämisen tärkeimpänä edellytyksenä on hyvinvoiva ja tehtävänsä sitoutunut osaava henkilöstö.

Jatkuvasta rekrytoinnista huolimatta, alalla vallitseva työvoimapula tuottaa resurssihaasteita jokapäiväiseen toimintaan. Vakituisten henkilöstön osatyökykyisyys ja muut poissaolot aiheuttavat pitkäkestoista vajetta tarvittavassa henkilöstömäärässä. Vajeeseen pyritään vastaamaan jatkuvan rekrytoinnin lisäksi mm. sijaisjärjestelyin, mukauttamalla työtehtäviä työkykyä vastaavaksi, työaikajärjestelyillä ja työvoiman ostopalvelulla.

Vastuualueen palvelusuunnitelma vuodelle 2025

Hyvän asia- ja tehtäväkeskeisen toiminnan lisäksi henkilöstön hyvinvointi ja jaksaminen ovat edelleen keskiössä. Esihenkilöiden työn tukeminen edesauttaa henkilöstöjohtamisessa.

Muutamia nostoja, joita jatketaan myös tulevana vuosina

- luomutuotteiden käyttöä jatketaan mm. maitotaloustuotteiden ja puurohiutaleiden osalta
- jokaisella viikolla tarjotaan lasten valitsemia suosikkiruokia, jotka merkitään ruokalistalle hymy
hymiöllä
- kasvisruokien vaihtelevuuteen, makuun ja proteiinin lähteeseen panostetaan
- kasvisruoka on linjastossa tarjolla tasavertaisena vaihtoehtona liha/kala vaihtoehtona kanssa
- paikallisia tuotteita tarjotaan joka viikko ja tuotteet merkitään ruokalistalle vihreällä lehdellä
- ruokalistat ovat saatavilla myös mobiiliversiona neljän viikon ajalta, joista voi lisäksi seurata aterian kokonaisenergian saantia ja hiilihydraattien määrää

Määrärahan toteutuminen palveluittain

Siivouspalvelut	TP 2024	TOT 1-4 2024	TA 2025	TOT 1-4 2025	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	1 178 348	393 342	1 165 300	388 694	33,36 %	776 606
Toimintakulut	-1 092 888	-385 409	-1 149 900	-400 318	34,81 %	-749 582
TOIMINTAKATE	85 460	7 933	15 400	-11 624	-75,48 %	27 024

Ruokapalvelut	TP 2024	TOT 1-4 2024	TA 2025	TOT 1-4 2025	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	2 888 491	1 105 649	3 128 200	884 439	28,27 %	2 243 761
Toimintakulut	-2 978 285	-1 063 380	-3 128 200	-1 064 258	34,02 %	-2 063 942
TOIMINTAKATE	-89 794	42 269	0	-179 819		179 819

Tuloslaskelma

Ruoka- ja siivouspalvelut	TP 2024	TOT 1-4 2024	TA 2025	TOT 1-4 2025	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot						
Myyntituotot	4 040 299	1 494 764	4 293 500	1 257 869	29,30 %	3 035 631
Tuet ja avustukset	26540	4227	0	15264		-15 264
Toimintatuotot	4 066 839	1 498 991	4 293 500	1 273 133	29,65 %	3 020 367
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-2 167 936	-735 553	-2 420 200	-799 001	33,01 %	-1 621 199
Palvelujen ostot	-437 535	-149 069	-431 200	-152 928	35,47 %	-278 272
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 106 340	-443 521	-1 064 000	-390 600	36,71 %	-673 400
Muut toimintakulut	-359 362	-120 647	-362 700	-122 047	33,65 %	-240 653
Toimintakulut	-4 071 173	-1 448 790	-4 278 100	-1 464 576	34,23 %	-2 813 524
TOIMINTAKATE	-4 334	50 201	15 400	-191 443	-1243,14 %	206 843
Rahoitustuotot ja -kulut	-46	0	0	0		
VUOSIKATE	-4 380	50 201	15 400	-191 443	-1243,14 %	206 843
Poistot ja arvonalentumiset	-31 455	-9 908	-19 300	-4 323	22,40 %	
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-35 835	40 293	-3 900	-195 766	5019,64 %	191 866

Vesihuoltolaitos

Vastuutaho: **Riikka Johansson**, vesihuoltopäällikkö

Vastuualuepäällikön katsaus

Hollolan vesihuoltolaitos vastaa kunnan yleisen vesihuollon huolehtimisesta vesihuoltolain ja muun lainsäädännön mukaisesti. Hollolan kunta on sopinut vesihuoltopalvelujen tuottamisesta Lahti Aqua Oy:n kanssa konsessiosopimukseen perustuen vuodesta 2008 alkaen. Nykyinen sopimus on voimassa vuoden 2025 loppuun asti, minkä jälkeen sitä voidaan jatkaa 5 vuoden jaksoissa. Uudesta sopimuskaudesta on käynnistetty neuvottelut. Hollolan vesihuoltolaitos omistaa vedenottamot, talousvesi-, jätevesi- ja hulevesiverkostot sekä Hämeenkosken jätevedenpuhdistamon ja vastaa investointien suunnittelusta, toteutuksesta ja rahoituksesta.

Alkuvuoden aikana on hyväksytty vapaaehtoinen Hollolan vesihuollon kehittämissuunnitelman päivitys sekä etäluettavien vesimittareiden toimitusehdot. Vesihuollon toiminta-alueen ja varautumissuunnitelman päivitystyöt, asuin- ja teollisuusalueiden vesihuollon kannattavuustarkastelu, hulevesimaksun käyttöönoton selvitys sekä tulevien vuosien saneeraustarvetarkastelu ovat vireillä. Erillisinä vesihuollon kohteina käynnissä ovat Kukkilan vedenottamon uuden kaivon ja yhdysvesilinjan rakentamissuunnittelu sekä Salpakankaan entisen jätevedenpuhdistamon purkusuunnittelu. Kaavoituksen ja kuntatekniikan kanssa yhteistyössä on edistetty uusien asemakaava-alueiden vesihuollon yleissuunnittelua, kuntatekniikan kanssa mm. Tervämäen alueen saneeraussuunnittelua ja Hollolan – Lahden vesilaitoskuntayhtymän kanssa Ruoppa-Lahti – runkovesijohdon rakentamissuunnittelua.

Hollolan vesihuoltopäällikkö on osallistunut aktiivisesti Päijät-Hämeen vesihuollon yhteistyöryhmän toimintaan, jonka tarkoituksena on kehittää maakunnan vesihuollon yhteistyötä. Lisäksi on osallistuttu seudulliseen pohjavesityöryhmään ja ELY-keskuksen vetämään eteläisen Päijät-Hämeen vesihuollon seurantaryhmään.

Kunnan ympäristövalvonnan kanssa on valmisteltu vesihuollon liittymisvelvollisuuden toimeenpanon hankkeen (2021–2024) loppuraportti. Hankkeen ansiosta vesihuoltolaitos on saanut noin 100 uutta liittynyttä ja sitä kautta liittymis- ja vuosittaisia vesimaksutuloja, jotka parantavat vesihuoltolaitoksen toimintaedellytyksiä.

Yhteistyössä Lahti Aqua Oy:n ja Lahden kaupungin kanssa on edistetty Hollolan ja Lahden kokonaisvaltaista kaupunkivesien hallintasuunnitelman hanketta. Lisäksi vesihuoltopäällikkö on ollut mukana alkuvuodesta valmistuneessa talviaikaisten hulevesiriskien ja niihin varautumisen hankkeessa sekä Salpakankaan teollisuusalueen kaupunkivesien neuvontahankkeessa. Kaikkiin näihin kaupunkivesien hankkeisiin on saatu ympäristöministeriöltä Etelä-Savon ELY-keskuksen myöntämää rahoitusta 80 %:a.

Hollolan vesihuoltolaitos ja Hollolan – Lahden vesilaitoskuntayhtymä osallistuivat valtakunnalliseen Vesilaitosyhdistyksen koordinoimaan raakaveden tutkimukseen, jossa kartoitettiin erityisesti sellaisia haitta-aineita, joista kansallinen tietopohja on ollut puutteellinen ja jotka voivat aiheuttaa riskin talousveden laadulle. Alkuvuodesta valmistuneeseen tutkimukseen sisältyi kuuden Hollolassa sijaitsevan vedenottamon raakavesinäytteet. Kaikkien niiden PFAS24 -summapitoisuudet olivat selvästi alle talousvesiasetuksen laatuvaatimuksen (100 ng/L) sekä alle tiukemman Euroopan komission ehdottaman pinta- ja pohjaveden laatumormin (4,4 ng/L). Myös muiden tutkimuksessa tutkittujen Hollolan raakavesinäytteiden haitta-aineiden pitoisuudet olivat hyvin pieniä tai alittivat laboratorion määrittämissä rajat.

Maaliskuusta alkaen Kärkölän jätevedet on alettu johtamaan Hollolan Herralan ja Nostavan alueiden kautta Lahteen käsiteltäviksi. Näin Kärkölä otti käyttöön vuonna 2010 solmitun sopimuksen mukaisesti rakennetun yhteisen siirtoviemärin.

Vastuualueen palvelusuunnitelma vuodelle 2025

Vesihuoltolaitos huolehtii vedenhankinnasta ja jakelusta sekä viemäröinnistä kunnan hyväksymällä toiminta-alueella, jota tulee päivittää tarvittaessa vastaamaan toteutunutta ja suunniteltua yhdyskuntakehitystä.

Laitoksen toimintakulut katetaan palveluja käyttäviltä asiakkailta perittävien vesihuoltomaksuin. Maksutulojen laskiessa, mutta toimintakulujen noustessa tulee tarvittaessa varautua hinnaston korotukseen esim. niin, että muutos tulisi voimaan 1.1.2026 alkaen.

Lahti Aqua Oy:n perimät palvelumaksut perustuvat vedenkulutukseen, jätevesimääriin, verkostopituuksiin sekä Lahden jätevedenkäsittelyn kustannuksiin. Palvelumaksujen yksikköhinnat on sidottu kuluttajaindeksiin. Jäteveden virtaamaosuuksiin tulee vaikuttamaan Kärkölän jätevesien johtaminen Lahteen käsiteltäviksi. Lahti Aqua Oy:n palvelumaksujen muodostumista, ennusteita ja toteutumista seurataan yhteistyöryhmän kokouksissa.

Tulevan kauden suurimpia investointikohteita ovat Sorvasen uuden asemakaava-alueen vesihuoltoverkostojen ja Kukkilan uuden vedenottoaivon rakentaminen sekä Salpakankaan teollisuusalueen vesihuoltoverkostojen ja jätevesipumppaamoiden saneeraaminen. Lisäksi varaudutaan Soramäen kiertoliittymän sekä Hollola -talon yhteydessä tehtäviin vesihuollon muutos- ja siirtotöihin. Vesihuollon verkostoinvestoinnit rakennutetaan yhteistyössä kuntatekniikan kanssa tai ostopalveluna. Laitosinvestointien rakennuttamisessa hyödynnetään Lahti Aqua Oy:n erityisosaamista.

Hollola sisältyy Lahti Aqua Oy:n vuosittain teettämään asiakaskyselytutkimukseen, minkä lisäksi vesihuoltopalvelut sisältyvät kunnan yhdyskuntateknisten palveluiden asukaskyselyyn. Kyselyiden tuloksia seurataan ja niiden perusteella kohdennetaan tarvittaessa toimenpiteitä.

Tuloslaskelma

Hollolan Vesihuoltolaitos

SITOVA tilikauden yli-/alijäämä

	TP 2024	TOT 1-4 2024	TA 2024	TOT 1-4 2025	TOT %	Jäljellä
Liikevaihto	4 713 296	1 468 966	4 625 000	1 527 872	33,04 %	3 097 128
Materiaalit ja palvelut	-2 419 305	-776 168	-2 341 300	-809 498	34,57 %	-1 531 802
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-129 993	-43 515	-150 300	-44 241	29,44 %	-106 059
Palvelujen ostot	-2 289 312	-732 653	-2 191 000	-765 257	34,93 %	-1 425 743
Henkilöstökulut	-81 895	-26 174	-72 200	-27 202	37,68 %	-44 998
Palkat ja palkkiot	-64 561	-20 588	-58 400	-22 009	37,69 %	-36 391
Henkilösivukulut	-17 334	-5 586	-13 800	-5 193	37,63 %	-8 607
Poistot ja arvonalentumiset	-1 840 375	-598 518	-1 898 600	-655 470	34,52 %	-1 243 130
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 840 375	-598 518	-1 898 600	-655 470	34,52 %	-1 243 130
Liiketoiminnan muut kulut	-8 406	-6 018	-8 200	-5 187	63,26 %	-3 013
Liikelyjäämä	363 315	62 088	304 700	30 515	10,01 %	274 185
Rahoitustuotot ja -kulut	-304 871	35	-304 700	0		-304 700
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	58 444	62 123	0	30 515		-30 515

Talousarvioon sisältyvä tavoite/toimenpide	Mittari (tavoitetaso ja lähtötaso)	Tavoitteen toteuttamiseen tarvittava määräraha	Toteutuminen 30.4.2025
Vesihuollon toiminta-alueen päivitys	Toiminta-alue tarpeen päivittää yhdyskuntakehitystä vastaavaksi, päätöksenteko vuoden 2025 aikana	Sisältyy talousarvioon	Luonnosta käyty sisäisesti läpi ja sovittu viranomaispalaveri ELY-keskuksen ja ympäristöterveydenhuollon kanssa.

Vastuutaho: Vesihuoltopäällikkö

Investoinnit

	TA 2025	tot 1-4	tot %	Määrärahaa jäljellä
MAA-ALUEET				
Menot	1 100 000	286 375	26,03 %	813 625
TALONRAKENNUS YHTEENSÄ				

	TA 2025	tot 1-4	tot %	Määrärahaa jäljellä
Menot	8 735 000	1 898 904	21,74 %	6 836 096
Rahoitusosuudet	891 000	0	0,00 %	891 000
Netto	7 844 000	1 898 904	24,21 %	5 945 096

	TA 2025	tot 1-4	tot %	Määrärahaa jäljellä
PERUSPARANNUKSET				
Menot	1 735 000	181 985	10,49 %	1 553 015
Rahoitusosuudet	0			
Netto	1 735 000			

Hankekohtainen erittely alueittain

Nostavan koulu	240 000	363
Herralan koulu	30 000	1 975
Pyhäniemen koulu	200 000	
Hämeenkosken koulu/päiväkot	150 000	667
Viirikukko	20 000	
Soramäen päiväkot	20 000	
Satulinna	15 000	344
Salpakankaan koulu	230 000	68 587
Kankaan koulu	160 000	649
Jäähalli	40 000	
Kirjasto	270 000	19 537
Muut pienet työkohteet	300 000	
Energiatehokkuustoimenpiteet	50 000	
Latauspisteet	10 000	
Opettajien rivitalot		89 864

	TA 2025	tot 1-4	tot %	Määrärahaa jäljellä
KORVAUS-/UUSINVESTOINNIT				
Menot	7 000 000	1 716 918	24,53 %	5 283 082
Rahoitusosuudet	891 000	0	0,00 %	891 000
Netto	6 109 000	1 716 918	28,10 %	4 392 082

Hankekohtainen erittely alueittain

Uimahalli, vanhan peruskorjaus	7 000 000	1 716 918
--------------------------------	-----------	-----------

KADUNRAKENNUS JA MUUT YLEISET ALUEET
YHTEENSÄ

	TA 2025	tot 1-4	tot %	Määrärahaa jäljellä
Menot	4 765 000	798 329	16,75 %	3 966 671
Rahoitusosuudet	316 000	0	0,00 %	316 000
Netto	4 449 000	798 329	17,94 %	3 650 671

	TA 2025	tot 1-4	tot %	Määrärahaa jäljellä
KADUNRAKENNUS				
Menot	4 425 000	794 474	17,95 %	3 630 526
Rahoitusosuudet	316 000	0	0,00 %	316 000
Netto	4 109 000	794 474	19,33 %	3 314 526

Hankekohtainen erittely

Katu- ja aluerakentaminen

Harjunteen (Soramäen) alueen liikennejärjestelyt (U/P)

200 000

Hopeakallion alueen ja Paassilta II:n itäpuoli, alueen esirakentaminen (U)

1 000 000 204 367

Kaduilla ja muilla yleisillä alueilla tehtävät kohdentamattomat rakentamistoimenpiteet (U)

60 000 2 648

Katujen peruskorj, kohdentamattomat (P)

200 000

Keskuskadun, Kansankadun ja Kuntoilijankujan ympäristön parantaminen (keskuskorttelien vh-siirrot 150)

850 000

Siltojen peruskorjaukset (Terveystien silta)

500 000 9 470

Sorvasen alue (U)

600 000 559 205

Suunnittelu, erilliset investointikohteet

200 000 13 562

Ystävyyskuntaraitti

150 000 1 588

Päällystys- ja viimeistelytyöt

Hirvimäen alue (Hirvikalliontien eteläpuolella)

80 000

Kiventöyryntien alue (U)

50 000

Kukkilan alueen katujen peruskorjaukset (Toisenmäenkuja, Norolantie)

100 000

Norolantie

50 000

Urapaikkaukset ja uudelleen päällystämiset (korvausinvestoinnit)

120 000

Katuvalaistus

Keinokartanontie

20 000

Kukonkoivun teollisuusalue (U)

10 000

Katuvalaistuksen uusiminen/elohopeatampuista luopuminen

150 000

Uusien kaava-alueiden valaistus ja vanhojen täydentäminen (U)

60 000

Yhteishankkeet ja kaapeloinnit (U)

25 000

VT12 Lahden eteläinen kehätie

3 633

	TA 2025	tot 1-4	tot %	Määrärahaa jäljellä
MUUT YLEISET ALUEET				
Menot	340 000	3 856	1,13 %	336 144
Rahoitusosuudet	0			
Netto	340 000			

Hankekohtainen erittely

Yleiset alueet

Leikkipaikkojen rakentaminen, peruskorjaukset ja turvallisuuden parantaminen (U+P)

70 000

Liikunta-alueet

Laiturien rakentaminen ja peruskorjaukset

15 000

Ulkoilureittien rakentaminen ja peruskorjaukset

20 000

Uimarantojen kunnostus

10 000

Luontoreittien rakentaminen

15 000

Urheilukentät

20 000

kohotus)

30 000

1 925

koirapuisto, 2025: metsärata/pumptrack, 2026: kuntoilu- ja leikkialue)

140 000

1 930

Monta luontoa, monta mahdollisuutta kohde

20 000

ELINKEINOPOLIITTISET INVESTOINNIT

	TA 2025	tot 1-4	tot %	Määrärahaa jäljellä
ELINKEINOPOLIITTISET INVESTOINNIT				
Menot	1 500 000	4 361	0,29 %	1 495 640
Rahoitusosuudet	0			
Netto	1 500 000			

Hankekohtainen erittely

Pukkomäentie (Nostava)

1 500 000

4 361

VESIHUOLTOLAITOS

	TA 2025	tot 1-4	tot %	Määrärahaa jäljellä
Menot	2 880 000	542 780	18,85 %	2 337 220
Rahoitusosuudet	0			
Netto	2 880 000			
Hankekohtainen erittely alueittain				
Uudisrakentaminen				
Harjunrinne (Soramäen kiertoliittymä)	200 000	1 639		
Sorvasen väli-/peltoalue	700 000	493 973		
Uusien kaava-alueiden vesihuolto, suunnittelu	100 000	3 666		
Jälkikorjaukset ja -liittymien rakentaminen (kaikki alueet)	150 000			
Saneerauskohteet				
<i>Vesihuollon tarpeet</i>				
Salpakankaan teollisuusalue	500 000	36 761		
<i>Yhteishankkeet kuntatekniikan kanssa/näkökulmasta</i>				
Kuntoilijankujan, Hollolanraitin vesihuoltolinjan saneeraus Hollola-talon vuoksi				
Rinnepolku	400 000	700		
	30 000			
<i>Nimeämättömät ja yllättävät saneerausinvestoinnit</i>				
Saneerattavat pumppaamot (vähintään 3 kpl/v)	500 000			
Varautumisen tehostaminen				
Kukkilan vedenottamon lisäkaivo, vesijohtoyhteyksineen ja huoltoteineen				
	250 000	6 040		
Laitosten muut korjaukset ja varautumisen tehostaminen	50 000			

IRTAIN OMAISUUS

	TA 2025	tot 1-4	tot %	Määrärahaa jäljellä
Menot	140 000	40 820	29,16 %	99 180
Rahoitusosuudet	0			
Netto	140 000			
Hankekohtainen erittely				
Traktori				
	100 000			
Keittiölaitteet ja kalusteet				
	40 000			
Jäänhoitokoneen lisälaite				
		17 300		
Latukone PB Paana				
		23 520		

Riskien hallinta

ELINVOIMAN PALVELUALUE

Riski	Ilmeneminen (miten näkyy käytännössä, eri yksityiskohdissa)	Toden- näköisyys *	Riskin merkittävyys **	Hallintatoimenpiteet	Tavoite/ toteutus- aikataulu	Toteutuminen 30.4.2025
Taloudelliset riskit, toiminnalliset riskit	Keskuskorttelien kustannus-, aikataulu- ja toteutettavuusriskit. Rakennuksille ei löydy toteuttajia tai tiloihin ei löydy sijoittujia. Toteutuskustannukset nousevat liian suuriksi. Toteutusaikataulu viivästyy.	2	3	Aktiivinen yhteistyö kehittäjäkumppanin kanssa. Riskien huomiointi sopimusten laadinnassa. Jatkuva työ kunnan kiinnostavuuden lisäämiseksi sijoittumisen, yrittämisen ja asumisen kohteena.	2024->	Riskien pienentämiseksi selvitetään Hollola-talon toteutusta kunnan omana hankkeena, Keskuskorttelien ohryn 25.3. linjauksen mukaisesti.

Vastuutaho: **Heli Randell**, elinvoimajohtaja; **Pekka Laitinen**, kehityspäällikkö

Taloudelliset riskit, toiminnalliset riskit	Vesihuoltoon liittymättömien kiinteistöjen projekti päätynyt 2024. Osalla kielteisen vapautuspäätöksen saaneista liittymisen määräaika 2025 aikana. Riski, että kielteisiä vapautuspäätöksiä ei noudateta ja kiinteistöt eivät liity verkostoon. Kohteiden valvontaan tai jatkokäsittelyyn ei ole resursseja, kun projektin määräaikainen työpanos päättyi 2024 lopussa.	3	1	Asiakkaiden neuvonta ja ohjaus	2025, seuraus määräaikaisesta projektista 2021-2024 ajalta	Viimeisten vapautushakemusten käsittelyä sekä määräaikojen seurantaa jäi 2025 vuodelle. Projektin loppuraportti on laadittu ja projektin taloudelliset vaikutukset positiivisia. Riski on toteutunut siltä osin, että kaikki kiinteistöt eivät liittyneet, mutta liittyjien määrää voi pitää hyvänä ja riskiperusteisesti
---	--	---	---	--------------------------------	--	---

						kriittisimmät kohteet ovat liittyneet verkostoon.
--	--	--	--	--	--	---

Vastuutaho: **Riikka Johansson**, vesihuoltopäällikkö; **Sameli Männistö**, ympäristösihteeri; **Pekka Laitinen**, kehityspäällikkö

Taloudelliset riskit, toiminnalliset riskit	Salpakankaan keskusta-alueen tyhjät tontit eivät rakennu tai tyhjänä oleviin nykyisiin tiloihin ei synny toimintaa/palveluja.	3	2	Keskustan kehittämiseksi laaditun laajemman toimenpideohjelman toteuttaminen. Yhteistyö kiinteistöjen omistajien kanssa sekä yritysrajoitusten käyttäminen rakentamiskehotusten käyttäminen kriittisimpien tyhjien tonttien kohdalla.	Jatkuva	Alkuvuoden aikana on pyritty edistämään yksityisten kiinteistöjen tilannetta omistajien kanssa käydyillä neuvotteluilla. Tyhjistä tiloista on kerätty informaatiota ja tietoa välitetään eteenpäin yrityksille.
---	---	---	---	---	---------	---

Vastuutaho: **Heli Randell**, elinvoimajohtaja, **Pekka Laitinen**, kehityspäällikkö, **Ilkka Korhonen**, kaavoitus- ja maankäyttöpäällikkö, **Tiia Irri**, elinkeinopäällikkö

Yritysalueet eivät kehity, yritykset eivät sijoitu	Yritysalueille / yritystonteille sijoittuu huonosti yrityksiä – yritysten tarpeet/tontti/kaavan ja rakennusohjeen määräykset/hinnat eivät kohtaa toisiaan. Yritykset sijoittuvat muille alueille.	2	2	Strategisen ohjelman toimenpiteiden määrätietoinen toteuttaminen ja dialoginen ongelmaratkaisu. Yritystonttien aktiivinen markkinointi, pito- ja vetovoiman jatkuva kehittäminen.	Jatkuva	Yritystontteja on myyty alkuvuodesta yksi ja varattu yksi, neuvotteluja on käynnissä useita tällä hetkellä.
--	---	---	---	---	---------	---

Vastuutaho: **Tiia Irri**, elinkeinopäällikkö

Verkostoituminen yritysrajaan ja läheisiin yritysten toimintaympäristöön vaikuttaviin tahoihin on heikkoa	Yrittäjät / yritykset ei tavoiteta, kunta ei tunne yritysten tarpeita ja yrityksen eivät osaa hyödyntää kunnan mahdollistamia palveluita.	2	2	Aktiivinen yhteistyö, vuorovaikutus ja tiedonvälitys Ladecin, LahtiRegionin, Leaderin, yrittäjäjärjestön, hankkeiden ym. kumppaneiden kanssa.	Jatkuva	Hollola verkostoituu ja Yritysten aamukahvit ovat vakiinnuttaneet paikkansa ja paikalliset yritykset löytäneet tapahtumiin. Tapahtumien kehitystä jatketaan. Yhteistyö Yrittäjäjärjestön kanssa on toimivaa ja säännöllistä. Lisäksi säännöllistä yhteistyötä tehdään Kauppakamarin, ProAgrian yms. Tahojen kanssa.
---	---	---	---	---	---------	---

Vastuutaho: **Tiia Irri**, elinkeinopäällikkö

Taloudelliset riskit	Vesihuoltolaitoksen taloudelliset resurssit ylittyvät suurien investointitarpeiden vuoksi. Kustannusarviot ylittyvät selvästi tai tulee yllättäviä pakottavia tarpeita.	2	2	Kaavoituksen ja suunnitelmien etupainotteisuus, jotta investointitarpeet voidaan ennakoida. Kohteiden priorisointi ja karsiminen tarpeen mukaan.	Jatkuva	Alkuvuoden aikana on tullut jo joitakin muutoksia aiempiin kustannusarvioihin ja investointitarpeisiin, mutta toteuma tarkentuu vuoden edetessä.
----------------------	---	---	---	--	---------	--

Vastuutaho: **Riikka Johansson**, vesihuoltopäällikkö

Taloudelliset riskit	Vesihuoltolaitoksen tulos ylittyy tai alittuu Lahti Aquan palvelumaksujen sekä maksutulojen vaihtelun vuoksi.	2	2	Ennakointi vaikeaa. Kehitetään yhteistyötä Lahti Aquan kanssa ja seurataan tunnuslukujen kehittymistä.	Jatkuva	Alkuvuoden arvioidaan toteutuneen budjetoidun mukaisesti.
----------------------	---	---	---	--	---------	---

Vastuutaho: **Riikka Johansson**, vesihuoltopäällikkö

Taloudelliset riskit	Linjaliikenteen seudulliseen järjestämiseen liittyvät riskit lipputulokertymien osalta (matkustuskäyttäytyminen, lippuhinnoittelu, mm. alv-verokannan kasvun vaikutus. Liikennöinnin kustannukset (mm. polttoaine) kasvaneet tuntuvasti.	2	1	Matkustaja- ja lipputulomäärien seudullinen seuranta ja reagointi. Koronan takia viime vuosien matkustuskäyttäytymistä/lipputuloja on ollut vaikea ennakoida.	Jatkuva	Tilannetta seurataan, tarkempi raportointi seuraavan osavuositarkastuksen yhteydessä.
----------------------	--	---	---	---	---------	---

Vastuutaho: 30.4.2025 saakka Seppo Tiainen, **koordinaattori**, 30.4.2025 lähtien elinvoimajohtaja **Heli Randell**, **LSL:n vastuuvirkamiehet**

* 1= epätodennäköinen, 2= todennäköinen, 3= erittäin todennäköinen

** 1= riski on pieni, 2= riski on suuri, 3= riski on erittäin suuri

Hollolan kunta
PL 66, 15870 Hollola
Puh. (03) 880 111
Fax (03) 880 3474
kirjaamo@hollola.fi
sähköposti: etunimi.sukunimi@hollola.fi

www.hollola.fi
<https://twitter.com/HollolanKunta>
<https://www.facebook.com/hollolankunta/>